

Observant 9

25 oktober 1990

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-887174

College: alleen manifest ongeschikte en ongemotiveerde studenten met 'bindend' advies wegsturen na de propædeuse

Studenten staan alleen in verzet tegen hoofdlijnenakkoord

De handtekening van de RL onder het hoofdlijnenakkoord met minister Ritzen zal door de universiteitsraad niet in gevaar worden gebracht. Dat bleek uit de vergadering van een U-raadscommissie afgelopen dinsdag. De raad zelf vergadert op 1 november over het stuk. Hoewel ook uit de geleiding van het wetenschappelijk personeel scherpe kritiek klonk op het akkoord, vonden uiteindelijk alleen de studenten dat het college van bestuur teruggefloten moest worden.

Hun voornaamste bezwaar geldt de mogelijkheid van bindende studie-adviezen na de propædeuse. Dit zou het recht op onderwijs en de keuzevrijheid van de student aantasten. Collegevoorzitter Vredevoogd noemde dat een "demagogisch argument".

Zoals te verwachten was concentreerde de discussie over het hoofdlijnenakkoord zich op paragraaf 1b, waarin sterke nadruk wordt gelegd op de selectie na de propædeuse. Tevens verplichten de universiteiten zich daarin om alles in het werk te

stellen om de student vervolgens in drie jaar naar het doctoraal examen te leiden, maar dat element nam in de controverse in de U-raadscommissie een minder prominente plaats in. Het 'bindende' advies dat de universiteit in de toekomst aan de stu-

denten zou kunnen geven om van studie te veranderen of de universiteit te verlaten, eiste alle aandacht op, niet het minst vanwege de onduidelijkheid van de desbetreffende passage in het akkoord. Collegevoorzitter Vredevoogd beklemtoonde dat het wat hem betreft hier uitsluitend gaat om studenten die "manifest ongeschikt en/of ongemotiveerd" zijn voor hun studie. Hij erkende dat er problemen kunnen optreden in de uitvoering van de maatregel, vooral bij de vraag wie wel en wie niet weggezonden zou moeten worden. Hierbij zou men dan ook grote zorgvuldigheid moeten betrachten. De selectie aan het einde van de propædeuse betekent niet dat aan studenten de toegang tot het wetenschappelijk onderwijs verder wordt ontzegd, antwoordde hij op verwijten van die strekking van de kant van de studentenfractie. Het advies zal zich alleen kunnen uitstrekken tot de studie die de student volgt. Wordt iemand bijvoorbeeld aangeraden om zijn studie rechten te staken, dan kan hij in principe nog wel een andere studie aan deze of een andere universiteit volgen. Niet uitgesloten is echter, betoogde Vredevoogd, dat de betrokken faculteiten in den lande (in zijn voorbeeld dus de juridische -) afspraken maken om de deur in een dergelijk geval overal op slot te houden.

Vredevoogd verzocht de studenten hun instemming met het akkoord niet afhankelijk te maken van de slechtst denkbare interpretatie van de tekst. In plaats daarvan was het beter om het wetsontwerp van minister Ritzen over dit punt af te wachten, en waar nodig dan commentaar te leveren. Zijn pleidooi wist de studenten echter niet te overtuigen. Hoe goed de bedoelingen van dit college wellicht ook zijn, zei Astrid Smit van DOPE, juist de vele interpretatiemogelijkheden van het akkoord scheppen ruimte voor ongewenste ontwikkelingen.

Wammes Bos

(Lees verder op pagina 2)

Observant

Observant is het wekelijks verschijnende opinie- en informatieblad van de Rijksuniversiteit Limburg. De redactie bestaat uit een hoofdredacteur, twee redacteuren en een redactie-assistente. Het blad brengt een gevarieerd aanbod van onderwerpen die van belang zijn voor iedereen die zich bij de universiteit betrokken voelt. Om de redactionele onafhankelijkheid te waarborgen is een stichting in het leven geroepen, die als uitgever optreedt. Door het vertrek van een van de zittende redacteuren ontstaat op 1 december a.s. een vacature voor een

JOURNALIST (0,7) m/v

Tot de taken van de nieuwe medewerker behoren:

- het schrijven van nieuws- en achtergrondverhalen over onderwijs, wetenschap, bestuurlijke ontwikkelingen en andere aspecten van het universitaire leven;
- het bij toerbeurt bewaken van de productie van het blad (eindredactie);
- het begeleiden van free-lance medewerkers.

Het werk vereist nauwkeurigheid, stressbestendigheid, zelfstandigheid, een kritische instelling en een brede algemene ontwikkeling. Journalistieke ervaring en een universitaire opleiding strekken tot aanbeveling.

De salariering bedraagt maximaal f 4891,- bruto (schaal 9 BBRA) bij een volledige aanstelling.

Gezien de samenstelling van de redactie worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Belangstellenden kunnen voor inlichtingen terecht bij J. Herraets, hoofdredacteur, tel. 043-887174 of 043-630670 (privé). Sollicitaties, zo mogelijk vergezeld van een proeve van bekwaamheid, binnen veertien dagen richten aan de Dienst Personeelszaken van de Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

De redactie is tevens op zoek naar enkele

enthousiaste studenten

die op free-lance basis willen meewerken aan Observant. Van de student-redactieleden wordt verwacht dat zij ontwikkelingen in hun directe omgeving (faculteit, verenigingsleven etc.) volgen en beschrijven, zodra die voor een grotere groep lezers interessant worden. Vergoeding vindt plaats aan de hand van geproduceerde artikelen.

Studenten die over voldoende vrije tijd en een vlotte pen beschikken (wellicht opgedaan bij een faculteits- of verenigingsblad) worden uitgenodigd een sollicitatiebrief te sturen naar de redactie van Observant, Bouillonstraat 3, kamer 0.006. Voor meer inlichtingen over het werk van student-redactieleden is de redactie te bereiken op toestel 7174.

Inhoud

PAGINA 3

Universiteitsraden weg?

Enkele weken geleden stonden enkele adviesraden nog op de nominatie te verdwijnen, omdat hun bestaansreden niet geheel duidelijk was. Diezelfde raden vinden nu dat de universiteitsraden maar moeten verdwijnen.

PAGINA 5

Vakjuristen

De ene jurist is de andere niet, en dat willen afstuderende juristen graag zien aangetekend op hun bul. De studierichtingscommissie wil hen tegemoet komen door afstudeerrichtingen in te stellen die per 'vakthema' geordend zijn.

PAGINA 7

Thuiszorg

Deugt de thuiszorg in de regio Heuvelland niet? Of deugt het onderzoek van de Wetenschapswinkel niet, waarin deze conclusie wordt getrokken? Of is er gewoon sprake van een serie misverstanden, waarbij Wetenschapswinkel, Gezinszorg en Werkgroep Thuishulp Heuvelland elkaar de zwarte Piet toespelen? In ieder geval is er heel wat commotie ontstaan over het rapport 'Thuiszorg in de regio Heuvelland', dat vorige week door de Wetenschapswinkel in de publiciteit werd gebracht.

PAGINA 9

Studentenvoorzieningen

De RL krijgt steeds meer eigen studentenvoorzieningen. Dat moet wel, nu de studentenpopulatie te groot wordt voor het reguliere stedelijke aanbod. Volgende week bespreekt de universiteitsraad de nieuwe nota Studentenvoorzieningen: meer cultuur, meer aandacht voor psychische problemen en meer geld voor experimenten. Volgens hoofd Studentenzaken Jos van der Schaft zou zijn nog veel meer voor studenten kunnen betekenen, maar loopt de afstemming met de faculteiten niet altijd even soepel.

PAGINA 12

Artifort

Maastrichts eigen meubelmaker Artifort bestaat honderd jaar. In de vorige eeuw opende stamvader Wagemans een stoffeerdierij in de binnenstad. Zijn achterkleinzoon is vandaag directeur van een fors bedrijf, dat over de hele wereld luchthavens, hotels en kantoren inricht. Artifort wil een walhalla voor ontwerpers zijn: men verkoopt geen stoelen, maar kunstwerken. De geschiedenis wordt gedocumenteerd in een boek en op een tentoonstelling in de onderaardse toonzalen aan de Annalaan.

Voorzitters van adviesraden poneren stelling voor omstreden conferenties:

Belvédère Oerniversiteit

Volgens de najaarsspreuk op de officiële Bagdadse scheurkalender: 'Desnoods gaan wij allemaal naar de mallemoer', ruikt de toekomst naar gas. Daarom wordt het verleden hoe langer hoe aantrekkelijker. Dus, optimistisch terug naar de goede oude tijd, desnoods de oertijd. Terug naar de enige echte malle oer, waarin Koewait nog bij Irak hoorde, Duitsland nog een harde stem had, fietsen nog gezond was en oorlog heel gewoon.

Voor wie dat nog niet oer genoeg is, moet de reconstructie van Belvédère, een paleolithisch familieportret, in het Bonnefantenmuseum eens goed gaan bekijken. Als ook dit oerbeeld maatgevend is voor de toekomst, dan breekt er voor de vrouwen weer een oergezellige tijd aan. De vrouwmensen hebben volgens dit oermodel niet eens meer een aanrecht of fornuis om achter te staan, laat staan een magnetron. Nee, de reconstructie laat zien hoe de dames op oermoederswijze voor de heren het varkentje wassen, de kastanjes uit het vuur halen en de huid redden. Wij zien geen elektronische keuken van Miele, maar een natuurlijke lössvloer waarop iedereen zijn plaats kent. Dat spreekt. En het moet vooral de heren aanspreken, want het mannelijke soort staat op de achtergrond alleen maar wat toeziend en afwachtend te lummelen. Het is Duitsland gelukt, het gaat Hoessein lukken, waarom zou het de Belvédère-mens niet lukken om terug te keren? Gewoon een kwestie, voor zover noodzakelijk, van een beetje reorganisatie.

Zouden ze trouwens op de oorspronkelijke Belvédère-oerniversiteit (BO) ook aan re-organisatie hebben gedaan? Kende die oerniversiteit ook scheuren in de succesformule van het Oer Gestuurd Onderwijs (OGO)? Riepen ze ook 'Oera est' bij togarituelen?

Lazen ze ook Oerservant? Had men in die tijd ook al een minister van Oerderwijs die zijn ministerie een kopje kleiner maakte? Waren er neopaleolithische Cultoerwetenschappen? Lijkt een vruchtbaarheidsbeeldje niet verdacht veel op een soort vrouwe Justitia die de buik vol heeft van een visitatiecommissie? Voerde men de re-organisatie bij de diensten door met Maaskeien, of werden er ook scherpe bijlen gebruikt? Allemaal vragen die oerdegelijk beantwoord kunnen met worden door een associatief bezoekje aan 'Oermensen in Nederland'.

Vol goede moed terug naar de natoer waarin geen enkele knots te gek is om het varkentje zo danig te wassen dat de hele stal in zwijm valt. Of: Hoe Boudewijn Van der Belgen anno 1990 weer witte lakens uitdeelt in Rwanda. See you in future.

Ton Brouns

'Universiteitsraad kan verdwijnen'

Studenten, personeel en gekozen raden moeten veel minder inbreng krijgen in het universiteitsbestuur. Dat zeggen de voorzitters van vijf landelijke wetenschapsorganen in een brief aan minister Ritzen. Daarmee blazen ze een twee jaar oud advies van de Adviesraad Hoger Onderwijs (ARHO) nieuw leven in. De brief vormt de officieuze aftrap voor een nu al omstreden conferentie die het ministerie komende week organiseert. De zeldzame student op de deelnemerslijst gaat er vol wantrouwen heen. En een raadsvoorzitter denkt een 'pressiegroep' tegen de democratie te herkennen. Zit de minister er ook in?

In de beslotenheid van hotel Atlantic te Kijkduin beginnen maandag vijftig bestuurders, onder leiding van de econoom Prof. dr. A. van der Zwan, aan een discussie over de bestuurlijke organisatie van het hoger onderwijs. Ze zijn op persoonlijke titel uitgenodigd om hun mening te geven. De minister zal het besprokene als basis gebruiken voor eigen voorstellen over de bestuursstructuur - die daarna stof vormen voor een tweede conferentie.

Reden voor deze opvallende procedure? Volgens een eerdere brief van de minister is voor een "op consensus gerichte discussie" een klimaat van wederzijds vertrouwen nodig; en vandaar de beslotenheid. Maar bij vertegenwoordigers van personeel en studenten heeft deze opzet - en de eenzijdigheid van de deelnemerslijst - juist veel wantrouwen losgemaakt. Men vreest dat de bewindsman al weet wat er uit de discussie moet komen.

Doelmatigheid

De brief van de vijf voorzitters, rondgestuurd aan de deelnemers van de conferentie, zal dit wantrouwen niet wegnemen. Omwille van kwaliteit en doelmatigheid is het "dringend noodzakelijk de universitaire bestuursstructuur te herzien," luidt de aanhef. Waarna een pleidooi volgt voor 'functionele democratie' en voor scherper onderscheid tussen overleg, advies en besluitvorming. Voor gekozen raden met beslissingsbevoegdheid over begroting, reglementen of onderwijs- en onderzoeksprogramma's blijkt in deze visie geen plaats meer. Het faculteitsbestuur wordt verzwaaard (eventueel met een beroepsdekaan), terwijl de faculteitsraad nog slechts mag adviseren. Ook aan de top van de universiteit krijgt het bestuur (het College) meer macht.

"De huidige universiteitsraad kan verdwijnen," stellen de vijf. In plaats van dit bestuursorgaan willen ze: een adviesraad van faculteitsdekanen, een door de minister benoemde raad van toezicht en een ondernemingsraad. De laatste kan alleen meepraten over 'personeelsaangelegenheden'. Voor de studenten resteert alleen inspraak via onderwijscommissies. Want in een functionele democratie moeten slechts diegenen meepraten "die van de materie in kwestie verstand hebben".

Ondertekenaars van de brief zijn: drs. C. de Hart en dr. P. Kramer van de adviesraden voor hoger onderwijs (ARHO) en wetenschapsbeleid (RAWB), prof.dr. P.J.D. Drenth van de academie van wetenschappen (KNAW), prof.dr.ir. A. Ro"rsch van TNO en dr. J. Borgman van NWO. De meesten hebben zich ook eerder uitgesproken voor drastische herziening van de universitaire bestuursstructuur. Een ARHO-advies van deze strekking dateert zelfs al van mei 1988. Minister Deetman nam dat advies, na discussie met parlement en universiteiten, niet over. De wetenschapsbonzen willen nu blijkbaar opnieuw een poging wagen.

Open discussie

Afwezig onder de brief zijn handtekeningen vanuit universiteitsbesturen of hun vereniging, de VSNU. Volgens een woordvoerder is dit geen toeval. Nog onlangs is een voorstel van de minister om in het 'hoofdlijnenakkoord' een afspraak op te nemen over bezinning op de bestuursstructuur, op verzoek van de VSNU geschrapt. "Dat had het misverstand kunnen wekken, dat wij wijzigingen nodig achten. En dat is niet zondermeer het geval." Enige aanpassing van de bestuursstructuur is voor de vereniging wel bespreekbaar. "Maar dat moet genuanceerd bekeken worden; en in een open discussie. Daarom hebben wij ook aangedrongen op uitnodiging van een behoorlijk aantal studenten en personeelsleden aan de conferentie."

Toch domineren op de conferentie de benoemde bestuurders uit het hoger onderwijs. De deelname van het voetvolk blijft beperkt tot drie voorzitters van universiteitsraden en tweemaal twee mensen van de landelijke studentenorganisaties. Onder hen bestaan grote twijfels over de openheid van de discussie. Ady Hoitink van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb): "Wij hebben ons afgevraagd of we wel moesten gaan. Het besloten karakter, en de deelnemerslijst maakten ons wantrouwend. We gaan toch, om onze goede wil te tonen. Maar als er géén open discussie mogelijk blijkt, dan hebben we daar niets meer te zoeken."

Ook de Amsterdamse UR-voorzitter drs. S. Piersma heeft twijfels: "Ik ga die conferentie opgewekt tegemoet. Maar volgens mij is het volstrekt onverstandig om nu weer over de universitaire bestuursstructuur te gaan discussiëren." Het standpunt van de vijf presidenten bevestigt zijn gevoel dat er een 'pressiegroep' aan de gang is. "Pak de deelnemerslijst maar en kijk van hoeveel mensen nu al bekend is dat ze tegen de huidige bestuursstructuur zijn. Dan kom je ruim over de helft. Het wordt dus een variant van zo'n TV-spelletje: kijken hoeveel mensen er na de uitzending van mening veranderd zijn."

Piersma vermoedt dat ook de minister wel toe wil naar een meer op het bedrijfsleven geënte structuur - met als gekozen orgaan een ondernemingsraad, die zich vooral richt op het personeelsbeleid. "Maar als je dat doet, moet je er ook alle consequenties uit trekken. De universiteiten moeten dan nog veel losser komen van het ministerie. Want een OR kan van de bedrijfsleiding niet accepteren, dat die voor elke belangrijke beslissing nog moet overleggen met de minister."

Wie niet is uitgenodigd voor Kijkduin, is Piersma's Utrechtse collega P.J. Sängner. Hij was vorig jaar nog spreker op een (openbaar) VSNU-congres over dit onderwerp. Maar voor hem hoeft het allemaal niet zo nodig: "Ik weet dat er een conferentie in zo'n lustoord is. En dat daar weer mensen gaan praten over de bestuursstructuur. Maar ik ga me niet steeds weer druk maken over nieuwe wilde voorstellen. Er wordt altijd geroepen dat het doelmatiger kan. Die discussie is zo oud als de democratie. Maar tot nu toe is er niks beters gevonden dan de democratie. En dat geldt wat mij betreft ook voor de universiteiten."

HOP/Frank Steenkamp

De Maastrichtse universiteitsraad bijeen in het Oud-Gouvernement (foto Franco Gori)

Bladeren

Bart Brouwers

Half uurtje

Minister Ritzen en de Nederlandse Spoorwegen gaan met wisselend succes verder met hun smeekbede langs de vaderlandse universiteiten, die ze willen overhalen om de collegetijden te veranderen. In sommige gevallen houdt dat een vervroeging in, in andere gevallen zou er iets later begonnen moeten worden. En dat alles om de zo gevreesde ochtendspits na 1 januari (wanneer alle studenten een OV-kaart hebben) wat te ontlasten. De meeste HBO-instellingen hebben al afwijzend gereageerd op Ritzens verzoek, omdat voor deze hogescholen het lesrooster zo overvol zit (en vaak ook nog verspreid over verschillende locaties in een stad), dat er midden in het schooljaar geen centimeter rek meer inzit. Maar ook de universiteiten zijn niet onverdeeld volgzzaam. Weliswaar besloten Tilburg en (afgelopen week) de Vrije Universiteit in Amsterdam om de colleges met een half uurtje te verlaten, maar Wageningen en Leiden bijvoorbeeld voelen er helemaal niets voor. "Laat de NS eerst maar eens de noodzaak van de aanpassing aantonen", aldus de Leidse studentendecaan A. Smits. (Ad Valvas, Mare)

Energie

Alle Nederlandse universiteiten hebben de afgelopen negen jaar flink bespaard op hun energiekosten. Gemiddeld is er een daling van zo'n tien procent in vergelijking

met 1981, maar er zijn ook uitschieters. Zo bespaarde de Rijksuniversiteit Groningen maar liefst een kwart, kwam Rotterdam op 31% uit en Utrecht maar liefst op 33%. Daarmee is de Domstad-universiteit de grootste bespaarder geworden. Dit hangt vooral samen met een eigen warmtekrachtcentrale, waar de universiteit tachtig procent van haar benodigde electriciteit opwekt. De daarbij vrijkomende restwarmte wordt gebruikt voor de verwarming van gebouwen. Verder zijn op de meeste plaatsen de tl-buizen inmiddels vervangen door zuinigere lampen en heeft de universiteit onder de grond een soort 'thermosfles' laten bouwen, waar het teveel aan zomer-warmte een half jaartje kan worden opgeslagen. De energiecijfers voor Maastricht zijn in dit kader nauwelijks bruikbaar, omdat de RL van negen jaar geleden niet vergelijkbaar is met die van nu. (U-blad)

Evolutie

De Vrije Universiteit bestaat 110 jaar. En beschikt dus inmiddels over een rijk gereformeerd verleden. De VU heeft - tot een jaar of twintig geleden - altijd de beschikking gehad over een bijzonder hechte achterban, die 'zijn' universiteit met veel geld en aandacht steunde. Lezingen van professoren in den lande (hoe klein het dorpje ook was) trokken stevast honderden belangstellenden en het VU-busje (een collectebus die bij duizenden gereformeerden op de schoorsteen stond, eens per jaar werd geleegd en pas een paar weken geleden definitief is afgeschaft) zorgde voor hondduizenden gulden aan extra inkomsten. Na de Tweede Wereldoorlog wordt het voor die streng gelovige achterban steeds moeilijker om de VU blind te blijven steunen. Het dan opkomende natuurwetenschappelijke onderzoek had daar veel mee te maken. Want dat onderzoek (waarin bijvoorbeeld ook Darwin de revue passeerde) spoorde niet altijd even goed met de bijbelse scheppingsgedachte. Er ontstond een kloof tussen de wetenschappers in Amsterdam en de gulle spaarders in het land. Het kostte de VU-hoogleraren alle moeite (en minstens drie lezingen per week in dorpjes

ergens tussen Middelburg en Leeuwarden) om de achterban ervan te overtuigen dat evolutieer en geloof best samen gingen. "De wetenschap kan immers niet alles verklaren". (Ad Valvas)

Campagne

Geen enkele universiteit ontkomt er meer aan, sinds de RL een paar jaar geleden de trend inzette: uitgebreide en tonnen kostende wervingscampagnes voor nieuwe studenten. Maar wat levert dat nu eigenlijk op? Niet veel, als je kijkt naar de voorlichtingsdagen die deze maand in Leiden plaatsvonden. Daar bleek overduidelijk dat de studenten van de toekomst eerst hun studiekeus maken en vervolgens de dichtstbijzijnde universiteit er tussenuit pikken. Hoezo profilering? (Mare)

Limburg

Hoewel 'Limburgers-in-den-vreemde' bijna spreekwoordelijk naar elkaar toetrekken, is daar in het Utrechtse dispuutleven weinig van te merken. Friezen, Gelderlanders, Bosschenaren, alles heeft minstens één eigen club, maar niet de Limburgers. Althans niet binnen het studentencorps, want de (van oorsprong katholieke) studentenvereniging Veritas, is van oudsher een toevluchtsoord voor ontheemde Brabanders en Limburgers geweest. Ook nu nog voeren de zuiderlingen binnen Veritas de overhand en dat verklaart wellicht het ontbreken van een streekgezelschap. (U-blad)

Wadden

De drie Technische Universiteiten in Nederland zijn al jaren vergeefs op zoek naar een groter aandeel van vrouwen. Alles wordt daarbij voor het goede doel in de strijd gegooid. Speciale open dagen (de zogenaamde Thea-dagen), kortingen en sinds kort ook een werkkamp. De universiteit van Twente biedt vrouwelijke eerstejaars informatica volgend studiejaar eerst een week op de Wadden, "om wat meer zelfvertrouwen te krijgen".

Daarnaast heeft de faculteit verschillende computerbedrijven gevraagd extra geld ter beschikking van de vrouwelijke studenten te stellen.

Dit studiejaar hebben zich slechts vier meisjes aangemeld bij informatica. De faculteit rekent met het speciale programma op een stijging met 150%, zodat er in 1991 tien meisjes voor informatica in Twente kiezen. (UT-nieuws)

Joop

Joop studeert Agrarische economie in Wageningen en is niet erg te spreken over de studiefinanciering. Hij heeft daar ook alle redenen toe. Een paar jaar geleden werd hij plotseling - en volledig ten onrechte - als 'alleenstaande ouder met een kind onder de achttien' (ook dat is een groep, ja) aangemerkt en kreeg dus maandelijks een flink te hoog bedrag op zijn rekening gestort. Na veel moeite (en ambtelijke frustratie) werd de fout hersteld en kon het terugbetalen beginnen. 75 of 200 gulden per maand, zo wilde men in Groningen weten. 75, zo koos Joop. Het werd dus 200. Een bezwaarschrift en drie maanden later het bericht dat Joop volkomen gelijk heeft. Maar dat veranderde niets aan de maandelijks inhouding: die bleef 200 gulden. Brieven, telefoontjes en faxen, alles heeft Joop vervolgens in de (oneerlijke) strijd gegooid. Bovendien weer bezwaarschriften en een brief naar het College van Beroep. Zonder enig resultaat. De steunpunten brachten dat evenmin. "Daar weten ze weliswaar letterlijk alles van je, maar een beetje concrete vraag kunnen ze niet beantwoorden". Het advies om maar een mutatieformulier in te vullen slaat Joop in de wind. "Die worden in Groningen al helemaal nooit verwerkt". Nu heeft Joop Groningen met een proces bedreigd. En intussen leeft hij van leningen op leningen. (U-blad Wageningen)

Cosa di Franco

Me
O
O
Volg
het fa
velde
in het
de pr
dat t
cullei
ister
gewe
drie t
nolog
en va
lieke
gaan
kund
onde
defin
echte
de tr
mene
onde
werd
verhe
zij he
van d
is ge
onder
buite
institi
zijn, r
trum
MERI
de di
schap
in fei
R
af
B
v
toraal
themi
mee 2
een b
dente
sprak
De p
hoedk
door
aal'. A
met h
eren
samer
voor s
kket
docto
specia
gever

Onderzoeksbeleid bij economie op de helling

Het onderzoeksbeleid van de economische faculteit is dringend aan herziening toe. Dat is de uitkomst van een discussiedag van de facultaire 'senior onderzoekers' die begin van deze maand in het Belgische kasteel Alden Biesen is gehouden. De belangrijkste wijziging behelst een definitief afscheid van de oude aandachtsvelden waarmee de faculteit zich vanaf haar oprichting heeft willen profileren. Zij worden (of zijn dat de facto al) vervangen door de thema's van het voorwaardelijk gefinancierde onderzoek. Verder wil de faculteit goede onderzoekers belonen met meer onderzoekstijd.

Volgens het verslag van de discussiedag in het faculteitsblad Reliëf zijn de aandachtsvelden die destijds werden geformuleerd in het rapport "Economie in Maastricht" in de praktijk al afgeschaft. In dat rapport, dat ten grondslag lag aan de nieuwe faculteit en geschreven werd door oud-minister en eerste decaan prof. Albada, werd gewezen op de behoefte aan kennis op drie terreinen: de economie van de technologische ontwikkeling, van de arbeid, en van het overheidsgedrag en de publieke sector. Maastricht zou economen gaan opleiden die op die gebieden deskundig zouden zijn. Van de destijds niet ondenkbaar geachte overeenkomstig gedefinieerde afstudeerrichtingen werd echter meteen al afgezien, ten gunste van de traditionele indeling in vooral algemene- en bedrijfseconomie. Voor het onderzoeksbeleid lag dat anders. Daar werden deze thema's tot hoofdrichting verheven. Lange tijd is dat volgehouden, zij het dat het laatste thema, de economie van de overheid, nooit erg goed uit de verf is gekomen. Arbeid- en technologieonderzoek daarentegen zijn ook voor de buitenwereld goed zichtbaar vanwege de instituten die op die gebieden werkzaam zijn, respectievelijk het ROA (Researchcentrum voor onderwijs en arbeidsmarkt) en MERIT. In de notitie ter voorbereiding van de discussiedag concludeert de wetenschapscommissie nu dat de oude thema's in feite zijn ingehaald door VF-program-

ma's, terwijl zij evenmin de totale onderzoeksinspanning van de faculteit bestrijken. Belangrijker dan de thema's zelf vindt men nu de uitgangspunten: de 'integratie' van de verschillende vakgebieden, en (van recentere datum) de internationalisering. Het facultaire onderzoek zou bij voorkeur deze kenmerken moeten vertonen.

Verder wil men toe naar een systeem waarin de strikte verdeling van de tijd van wetenschappers over onderwijs en onderzoek wordt losgelaten. Het moet mogelijk worden om meer dan de normaal gelabelde 40% van de tijd aan onderzoek te besteden, zij het dat aanstellingen die volledig aan onderzoek (of onderwijs) gewijd zijn niet de voorkeur verdienen. Hoe dan ook dient het streven gericht te zijn op een vergroting van de onderzoeksinspanning van de faculteit. Groepen of individuen zouden, zo luidt een van de voorstellen, wellicht meer onderzoekstijd kunnen 'verdienen' onder het motto dat kwaliteit beloond moet worden. De wetenschapscommissie wil daar een systeem voor gaan bedenken. Een van de methoden om goed onderzoek überhaupt te kunnen identificeren is de 'peer review', een oordeel van vakgenoten. Die kunnen zich zowel binnen als buiten de faculteit bevinden, en een van de voorstellen behelst dan ook dat beide manieren benut zouden moeten worden.

Het ligt in de bedoeling om binnenkort (12

november) opnieuw een facultaire bijeenkomst van medewerkers te organiseren over het onderzoeksbeleid, dan echter toegespitst op het verschijnsel onderzoeksscholen.

De uitkomsten van beide discussierondes worden vervolgens in de faculteitsraad ingebracht ter besluitvorming.

Inmiddels is de faculteit al enige tijd doende om de plannen voor een onderzoeksinstituut op het terrein van de accountancy, het zogenaamde MARC, in afgeslankte vorm nieuw leven in te blazen. Was het eerste plan, waarvoor provinciale subsidie in de vorm van PNL-geld was aangevraagd, gesneuveld op een gebrek aan facultaire steun, de veel bescheidener opzet die nu gekozen is, kan wel de goedkeuring van de faculteit wegdragen. In eerste aanleg gaat het erom lopende en toekomstige derde- en tweede gestroomprojecten in het instituut te bundelen. Dat zal niet een zelfstandige rechtspersoon worden, maar deel uit gaan maken van Liber, de overkoepelende stichting voor het contractonderzoek van de faculteit. Ook het ROA is op die manier bij Liber ondergebracht.

De faculteit heeft bij het college van bestuur een aanvraag ingediend voor ondersteuning van het MARC met een bedrag van driehonderdduizend gulden uit het profileringsfonds.

Wammes Bos

Rechtenfaculteit wil 'vakthematische' afstudeerrichtingen mogelijk maken

Bij de juridische faculteit leven verdergorderde plannen om de laatste doctoraalfase op te delen in zogenaamde vakthematische afstudeerrichtingen. Daarmee zou zowel recht worden gedaan aan een behoefte aan specialisatie bij de studenten als aan de vraag vanuit de beroepspraktijk.

De plannen zijn uitgeroepen onder de vroege van de studierichtingscommissie door een aparte 'commissie einddoctoraal'. Aanleiding is een groeiende onvrede met het feit dat studenten kunnen afstuderen met een vakkenpakket dat te weinig samenhang vertoont. Tegelijkertijd is het voor studenten die wel een consistent pakket volgen, onmogelijk om dat op hun doctoraalbul vermeld te krijgen en hun specialisatie zo voor toekomstige werkgevers zichtbaar te maken. In dat streven

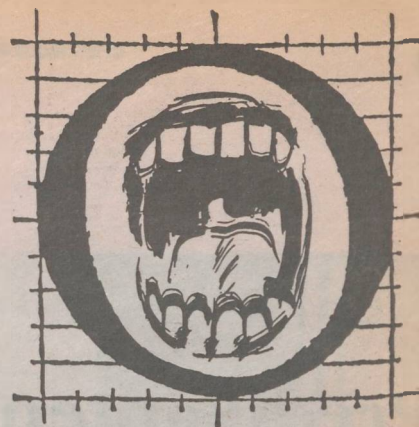
naar meer structuur in de einddoctorale fase (1,5 jaar) komt de SRC nu met een voorstel om vakthematische richtingen (VTR) in te voeren. Het gaat daarbij niet echt om specialisaties, meer om zware accenten. Men hecht nog altijd grote waarde aan het algemene karakter van de Maastrichtse opleiding Nederlands Recht. Bovendien wil men evenmin de thematische invalshoek vervangen door een vakmatige. Na overleg met de vakgroepen ligt er nu een suggestie om acht met name genoemde richtingen in het leven te roepen. Over enkele daarvan heerst nog geen eenstemmigheid. Dat zijn met name ondernemingsrecht (of 'bedrijfsjuridische' richting) en publiek Europees recht. De andere zijn: staats- en bestuursrecht, strafrecht en criminologie, privaatrecht, internationaal recht, metajuridica en gezondheidsrecht. Deze laatste afstudeerrichting

zou uniek voor Maastricht zijn. Bij andere faculteiten wordt dit gebied niet als specialisatie aangeboden.

Overigens ligt het niet in de bedoeling om de vakthematische afstudeerrichtingen verplicht te stellen. Wie dat wil (men spreekt in dit verband van "vrijbuiters") moet in staat blijven om een algemeen pakket te volgen. Een zogenaamde 'vrije studierichting' zoals die hier en daar bij andere juridische faculteiten wel bestaat en die tot de doctorandustitel in plaats van de meesterstitel leidt, wordt niet overwogen.

Naar verwachting zullen de voorstellen in december door de faculteitsraad worden besproken.

Wammes Bos

A point

August Magirus ©

Dat was pech vorige week! Net op de dag dat ik een recept met makreel gaf, verbood de nieuwe minister van landbouw de vangst op die vis. Dat wordt uitwijken dus, naar België, wat in Maastricht geen probleem is. Of naar een andere vissoort, en dat ligt hier lastiger. Op de vrijdagmarkt staan handelaars die de vis rechtstreeks van de kust aanvoeren, en wie goed keurt, kan bij hun wel eens vis van redelijke kwaliteit vinden. Het recept van gestoomde vis met citroenblad is geschikt voor alle stevige vissoorten. Zalm voor wie duur wil doen, of anders meerval, baarsachtigen of rog in de middelste prijsregioenen, of, nog goedkoper, verse sardines. Die laatste stoomt u ongefileerd, vier tot zes minuten. Heel geschikt is verder zalmforel, en die kunt u net als regenboogforel in Zuid Limburg wel gegarandeerd vers kopen. Maar dan niet die beestjes van de supermarkt, want die komen uit Denemarken. Ik baal ze bij Pleyers in Gulpen, of bij de forellenvijver De Burght in Heer. Drink bij het gerecht een droge witte wijn met een volle smaak. Het recept dankt zijn bestaan aan een fles witte Santenay 1974 die ik had gekregen, een bourgogne met een verrukkelijk licht citroenaroma. Maar Santenay is duur. Voor veel minder geld drinkt u een witte Bergerac. Die is droog, vol van smaak en zo geurig dat je beslist geen cyraneus hoeft te hebben om hem te waarderen.

Nog even over verse vis. Met de gewone regenboogforel heeft u bij uw gasten met minimale inspanning en kosten veel succes. En er is geen beter succes dan een goedkoop succes, nietwaar? Dure successen zijn voor paters. Het meeste werk gaat in de aanschaf zitten. Wie de vis bij de kwekerij in Gulpen koopt, heeft het heel gemakkelijk, want daar wordt hij voor u schoongemaakt. Maar anders doet u dat even zelf. Snijd de buik open, en schuif de ingewanden eruit. Laat de kop eraan. Wrijf met uw vingers de buikholtte onder de lopende kraan goed schoon, en veeg met keukenpapier of een doek het slijmlaagje van de buitenkant af. Verwarm de grill voor. Kwast wat boter of oliëfolie op de vis, en grilleer die drie tot vijf minuten per kant. Wie zich aan de regels wil houden, serveert het beest met een plakje wortel op het oog om gevoelige eters de confrontatie met het staren van de gecoaguleerde oogbol te besparen. Serveren met stobbrood en sla. Uitslovers maken er een sausje bij. Beurre blanc of twelw sjalottenboter is lekker, maar wie dat volgens de regels van de kunst wil maken, is wel even bezig. Er is echter een boersere en snellere versie. Roer op laag vuur of au bain Marie (pan in een ander pan gevuld met net niet kokend water) boter (dus geen margarine!) smeug, en meng die met sjalotten uit de knoflookpers en een klein beetje versgemalen peper en zout. C'est tout! Of maak kruidenboter door van tevoren verse kruiden door boter te roeren en die opgerold in aluminiumfolie te laten bevriezen. U snijdt de rol later in plakken die u op de vis serveert. En geef er dan aardappels bij om de saus op te deppen.

Predikanten en pastores wellicht onder één dak

Minister Ritzen is er geen voorstander van dat de Nederlands Hervormde Kerk een eigen theologische universiteit gaat oprichten. De bewindsman vindt dat het kerkgenootschap samen met de openbare theologische faculteiten naar een andere oplossing moet zoeken.

Dit heeft de minister vorige week laten weten aan de Nederlands Hervormde Kerk en de betrokken faculteiten van de universiteiten van Leiden, Groningen, Utrecht en Amsterdam.

De synode van de Nederlands Hervormde Kerk heeft afgelopen juni besloten om haar predikantenopleiding voortaan door een eigen instelling te laten verzorgen in plaats van door de theologische faculteiten van de openbare universiteiten. De aanleiding daarvoor was de onvrede binnen de kerk over de werking van de zogeheten 'duplex ordo'. Dat is de principiële scheiding in de verantwoordelijkheid voor de staatsvakken en de kerkelijke vakken van de opleiding.

De staatsvakken worden verzorgd door hoogleraren die door de overheid zijn benoemd en ze staan los van religieuze overtuiging. De kerkelijke vakken worden verzorgd door hoogleraren die door de kerk zijn aangesteld en deze zijn alleen verplicht voor studenten die daadwerkelijk

predikant willen worden. Volgens de Hervormde Kerk kwamen de kerkelijke vakken in het gedrang omdat ze door studenten niet als hoofdvak kunnen worden gekozen.

Om dat probleem aan te pakken wilde de Nederlands Hervormde Kerk de predikantenopleiding uit de openbare faculteiten lichten en onderbrengen in een nieuwe theologische universiteit die onder haar eigen beheer zou komen te staan. De nieuwe instelling zou contracten willen afsluiten met de openbare faculteiten om de staatsvakken als het ware 'in te kopen'. Maar dat vindt minister Ritzen geen goed idee. Hij vreest dat dan juist de staatsvakken in het nauw komen.

Ritzen heeft nu voorgesteld om opnieuw te studeren op aanpassing van de huidige structuur. Op basis van gesprekken met de openbare faculteiten en de Hervormde Kerk meent hij te mogen concluderen dat er voldoende kans op overeenstemming bestaat voor een andere vormgeving van de duplex ordo. Alleen als dat voor het kerkgenootschap op goede gronden onaanvaardbaar zou zijn, wil Ritzen de vestiging van een eigen instelling door de Hervormden opnieuw overwegen. Maar dan zou de nieuwe theologische universiteit alle vakken zelf moeten verzorgen, ook de staatsvakken. De openbare faculteiten

hoeven dan alleen nog te zorgen voor de vierjarige doctoraalopleiding tot theoloog en mogelijk de ambtsopleiding voor enkele kleinere kerkgenootschappen.

Ritzen heeft nog geen besluit genomen over de toekomst van de theologische faculteit van de Universiteit van Amsterdam. Op grond van een negatief kwaliteitsoordeel van de Verkenningcommissie Godgeleerdheid had oud-minister Deetman besloten dat deze faculteit moest worden opgeheven. Ritzen heeft daarna gezegd dat hij de zaak eerst nog even wil aanzien.

Hij vindt dat de Amsterdamse faculteit open kan blijven als er maar maatregelen worden genomen om tot een wezenlijke kwaliteitsverbetering te komen.

HOP/Jos Dohmen

Studentenbonden 'geschokt' door actie tegen raden

De studentenorganisaties ISO en LSVb hebben verontwaardigd gereageerd op het voorstel van vijf voorzitters van wetenschappelijke organen om de bestuursvorm van de universiteiten drastisch te herzien.

Het Interuniversitair Studentenoverleg is 'geschokt' door het voorstel om de invloed van studenten en personeel in te perken, door ondermeer afschaffing van de gekozen universiteitsraad. Het ISO begrijpt de argumentatie ook niet. Dat de groeiende autonomie van universiteiten om krachtig en flexibel bestuur vraagt, klopt. Maar die versterking "geschiedt niet door het aborteren van het controlerende orgaan," vindt het studentenoverleg. "Door het uitsluiten van de doelgroep waaraan de universiteit zijn bestaansrecht ontleent, wordt de bestuurstop juist smaller en lichter."

Ook de Landelijke Studentenvakbond reageert 'verbijsterd' op de brief van Arho-voorzitter De Hart c.s. aan minister Ritzen. De bond spreekt van een "ziekelijke stellingname die de hoger onderwijsinstellingen terugvoert naar de regenteske vijftiger jaren." Volgens de LSVb bewijst de praktijk juist dagelijks het nut van de kritische inbreng van studenten. De bond merkt op, dat de vijf briefschrijvers de democratie kennelijk tijdrovend en lastig vinden. "Maar tijdrovendheid als criterium is wel erg armetierig."

HOP/Frank Steenkamp

ERASMUS MBA

Invitation to information sessions

In a widely published comparative study on European Business Schools, the MBA Programs of the Erasmus University Rotterdam are listed as leading in Europe.

Two full-time international MBA Programs are offered, both in English.

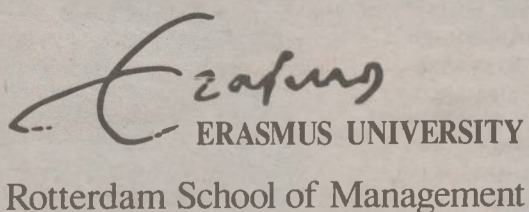
■ **INTERNATIONAL MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION PROGRAM (MBA)**

This two-year program of the Rotterdam School of Management covers all relevant aspects of General Management. The program deals with functional areas such as: Finance, Production, Marketing, Human Resources and Strategic Management.

■ **INTERNATIONAL MBA PROGRAM WITH A CONCENTRATION IN BUSINESS INFORMATICS (MBI)**

This two-year program of the Erasmus University and The University of Michigan has a concentration in Business Informatics. It focuses on the management aspects of the application and introduction of new information technologies.

The international student population consists of 60% students from abroad and approximately 25% are women. Teaching methods are a combination of lectures, cases and projects designed to develop essential management skills. Students have a wide variety of educational backgrounds like Economics, Law, Medicine, Engineering, Arts etc.

The Rotterdam School of Management of the Erasmus University will organize information sessions about the MBA Programs at the following locations:

Technische Universiteit Delft
Tuesday 30th October 1990
13.00-14.30 hrs.
Mekelweg 5
Aula, Commissiekamer 3
DELFT

Universiteit van Amsterdam
Friday 2nd November 1990
15.30-17.00 hrs.
Oudemanhuispoort 4-6
Zaal A 008,
AMSTERDAM

Technische Universiteit Eindhoven
Wednesday 31st October 1990
10.00-11.30 hrs.
Den Dolech 2
Auditorium, Collegezaal 14a
EINDHOVEN

Rijksuniversiteit Utrecht
Tuesday 6th November 1990
11.00-12.30 hrs.
Heidelberglaan 8
Bestuursgebouw, U-raad zaal
UTRECHT

Katholieke Universiteit Brabant
Wednesday 31st October 1990
16.00-17.30 hrs.
Hogeschoollaan 225
Zaal CZ 113
TILBURG

Rijksuniversiteit Leiden
Monday 12th November 1990
16.00-17.30 hrs.
Cleveringplaats 1
Centraal Faciliteitengebouw Zaal 201,
LEIDEN

Please send more information about:

International MBA Program in General Management

International MBA Program with a concentration in Business Informatics

I will attend the Information Session in

Name:

Address:

Postal Code & City:

University:

Study:

Year of Graduation:

Send it to: **Erasmus University, Rotterdam School of Management**
Public Relations & Admissions Office, Room FB 63,
MBA/MBI Programs, Burgemeester Oudlaan 50, 3062 PA ROTTERDAM
THE NETHERLANDS, Phone: 31-10-408 1905/1936

Observant 10-90

International MBA Programs that really master global demands

Onderzoek Wetenschapswinkel leidt tot protest van Stichting Gezinszorg

Klachten over thuiszorg, klachten over onderzoek

Chronisch zieken en gehandicapten in de regio Heuvelland krijgen in de toekomst thuiszorg 'op maat'. Dat wenst althans de Werkgroep Thuishulp Heuvelland, die een projectvoorstel met die strekking heeft ingediend bij de Gemeente Maastricht. Aanleiding vormt een onderzoek van de Wetenschapswinkel, waaruit blijkt dat de zorgverlening slecht is afgestemd op de behoeften van gehandicapten en langdurig zieken. De Stichting Gezinszorg Maastricht heeft vorige week bij de presentatie van het rapport forse kritiek op het onderzoek geuit. "Het imago van de Wetenschapswinkel is geschaad".

In de Werkgroep Thuishulp Heuvelland zitten vertegenwoordigers uit verschillende gehandicapten- en patiëntenorganisaties. Bij die organisaties kwamen regelmatig klachten over thuiszorg binnen, en aan de Wetenschapswinkel werd gevraagd te onderzoeken of de geboden hulp wel aansloot bij behoeften van patiënten. Twee inmiddels op dit onderzoek afgestudeerde studenten verplegingswetenschap, Karin van Ditshuizen en Eke Dijkstra, gingen aan het werk. Zij interviewden ruim zestig mensen, geselecteerd uit bestanden van de Gehandicaptenorganisatie Meerssen (GOM) en de Parkinson- en Reumapatiëntenvereniging. Een aantal van hen neemt deel van het Focus-project, waarbij woningen worden aangepast voor gehandicapten die gebruik maken van een rolstoel. Van de ondervraagden ontving ongeveer de helft professionele hulp. Ook met vierentwintig hulpverleners uit de regio werden gesprekken gevoerd, vooral om te kijken of ze de behoefte aan hulp goed wisten in te schatten.

Tevreden

Bij 'thuiszorg' gaat het niet om medische hulp, maar om assistentie bij verzorging (baden, aan- en uitkleden, het in en uit bed helpen, enzovoorts) en om huishoudelijke hulp. Hulpverleners (kruisvereniging en Gezinszorg) blijken de vraag van cliënten op deze fronten goed of zelfs te hoog in te schatten. Thuiszorg kan verder betrekking hebben op steun bij meer persoonlijke problemen als werkloosheid, acceptatie van de ziekte en eenzaamheid. Op dit punt is de afstemming tussen cliënt en hulpverlener ronduit slecht. De cliënt krijgt begeleiding, wanneer hij daaraan geen behoefte heeft, en geen hulp op momenten dat hij dat juist wel wenst. Volgens Jan Rombout, adjunct-directeur van de Stichting Gezinszorg Maastricht, hoeft die discrepantie tussen vraag en aanbod geen verbazing te wekken. Dit soort begeleiding hoort niet thuis in het takenpakket van Kruiswerk en Gezinszorg. De verpleegkundigen en gezinsverzorgenden kunnen wel een "luisterend oor" hebben, maar zullen bij ernstige problemen moeten doorverwijzen. Cliënten tonen zich in het algemeen tevreden over de thuiszorg, zo blijkt uit het rapport van de Wetenschapswinkel. Toch noteerden de onderzoekers tijdens hun gesprekken een hele reeks klachten. De hulpverleners "betuttelen, commanderen en kletsen te veel". Cliënten worden tot hun ergernis geconfronteerd met steeds wisselende hulpverleners. Tijdens vakanties of ziektes van hulpverleners blijkt de zorg nogal eens helemaal weg te vallen. Veel kritiek van cliënten betreft de bureaucratie van de zorginstaties, met als gevolg lange wachttijden. In noodgevallen kan niet zo maar op korte termijn hulp worden 'besteld'. Een groot probleem vormt volgens de cliënten het feit dat ze geen enkele invloed hebben op het tijdstip waarop hulp wordt geboden, en dat hulp sowieso alleen tijdens kantooruren mogelijk is. Lastig is verder dat de hulpverlener alleen aan huis komt, zodat mensen op school of werk toch nog op anderen zijn aangewezen. Veel onduidelijkheid bestaat er tenslotte over de vraag welke werkzaamheden wel of niet door de hulpverlener moeten worden verricht.

Experiment

De kritiek uit het rapport van de Wetenschapswinkel wordt door de Werkgroep Thuishulp Heuvelland serieus genomen. Inmiddels is bij de gemeente Maastricht een projectvoorstel ingediend (in het kader van Sociale Vernieuwing), met als doel een aantal van de genoemde knelpunten op te lossen. De Werkgroep pleit voor een experiment, waarbij de cliënt zelf kan bepalen wanneer zorg nodig is en hoe die zorg eruit moet zien. De monopoliepositie van Gezinszorg en Kruiswerk moet doorbroken worden, omdat deze organisaties door hun strakke structuur weinig flexibel zijn. Om het aanbod aan hulpverlenende instanties te vergroten, wil de Werkgroep een pool van langdurig werklozen en herintredende

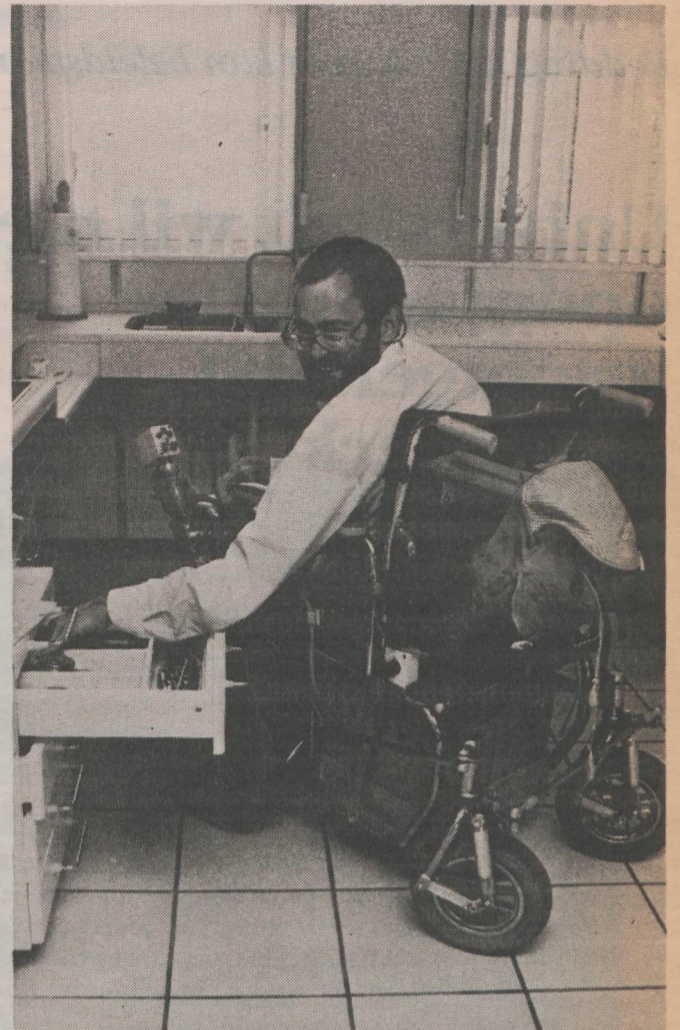
vrouwen creëren, met goede opleidings- en doorstroommogelijkheden voor de betrokkenen. Hierbij krijgen Kruiswerk en Gezinszorg dan toch weer een taak, want bij deze instellingen bestaan regelingen om dergelijke opleidingen te financieren. De pool-hulp zou, indien daaraan behoefte blijkt te bestaan, vierentwintig uur per dag beschikbaar moeten zijn. Volgens de Werkgroep moet thuiszorg in de toekomst per wijk worden geregeld, en moeten óók ouderen van de hulp kunnen profiteren. Op termijn zou er een cliënt-gebonden budget moeten komen, waarmee patiënten naar believen hulp kunnen 'kopen'. De plannen bevinden zich overigens nog in een zeer pril stadium. Voor de verdere uitwerking zou een commissie in het leven moeten worden geroepen, waarin alle betrokken instanties (dus bijvoorbeeld ook verzekeraars, arbeidsbureaus, Groene Kruis, Gezinszorg) zitting hebben.

Rommelig onderzoek

Bij de Stichting Gezinszorg bestaat er vooralsnog weinig animo om in zo'n commissie te zitten. Volgens Jan Rombout rammelt het rapport van de Wetenschapswinkel aan alle kanten. De conclusies zijn volgens hem beslist niet representatief voor de totale hulpverleningspopulatie van de betrokken zorginstaties. Nog niet één procent van alle cliënten is bij het onderzoek betrokken. Bovendien gaat het om mensen die zijn geworven via patiëntenverenigingen, en van wie derhalve al bij voorbaat een relatief kritische instelling kan worden verwacht. Die bezwaren zijn al vóór de start van het onderzoek bij de Wetenschapswinkel aangekaart, maar hebben niet tot aanpassing geleid. Volgens Rombout heeft het rapport, dat "een vertekend beeld geeft", schade toegebracht aan het imago van de Wetenschapswinkel. Rombout vindt het onderzoek ook te "rommelig" en slecht onderbouwd. Zo wordt nergens melding gemaakt van de avond- en weekenddiensten die de Gezinszorg biedt, en ook al niet van de slaapvoorziening en de acute hulpverlening die in zeer urgente gevallen wordt gegeven. De permanente bereikbaarheidsdienst van de Kruisvereniging wordt evenmin genoemd. Het hulpaanbod lijkt dus heel wat flexibeler dan in het onderzoek wordt gesuggereerd. Gezien hun kritiek zijn de geïnterviewde patiënten blijkbaar niet of slecht op de hoogte van deze mogelijkheden. Rombout heeft zich daarover verbaasd, en hij betreurt het dat de onderzoekers niet zijn nagegaan hoe het komt dat patiënten zo slecht zijn geïnformeerd: "dat zou zinvoller zijn geweest". In het onderzoek is ook gekeken naar de mate van eenzaamheid die bij patiënten zou voorkomen. Na een tamelijk magere analyse wordt geconcludeerd dat vrouwen, samenwonenden en cliënten met kinderen enzamer zijn dan alleenwonenden, en dat de behoefte aan hulp niet samenhangt met eventuele eenzaamheid. De indeling in categorieën wekt enige bevreemding: gaat het bij 'samenwonenden' en 'cliënten met kinderen' om mannen of vrouwen? Zijn de alleenwonenden mannen en daarom niet eenzaam? Onbeantwoord blijft ook de vraag wat cliënten op dit punt van hulpverleners verwachten, en wat hulpverleners kunnen bieden.

Visie

Marjolein Braeken van de Wetenschapswinkel wijst kritiek op het rapport van de hand. De kleine onderzoekspopulatie ziet zij niet als probleem. "De patiëntenvereniging ving signalen op over ontevredenheid, en heeft ons gevraagd dat te onderzoeken. We vonden het heel zinnig om nu eens niet uit te gaan van de zorgverlenende instellingen. In het rapport stonden voldoende interessante conclusies om uitgave te rechtvaardigen." Inhoudelijke kritiek op het rapport hoort volgens Braeken niet thuis op het bord van de Wetenschapswinkel. "Wij bemiddelen tussen onderzoekers en klanten, de inhoudelijke begeleiding wordt uitbesteed aan wetenschappelijk medewerkers." Dat is in dit geval Roos Bal, toegevoegd onderzoeker bij de vakgroep

Patiëntenorganisaties willen zorg op maat (foto Franc Coenen)

Huisartsgeneeskunde en betrokken bij een project over innovatie van thuiszorg. Zij erkent volmondig dat het onderzoek niet representatief is, en slechts de visie van de betrokken patiëntenorganisaties weergeeft. De titel van het rapport 'Thuiszorg in de regio Heuvelland', is volgens haar dan ook ongelukkig gekozen: "Er had voor de duidelijkheid een nuancerende subtitel onder moeten staan."

De overige kritiek op het onderzoek heeft volgens haar deels te maken met de discrepantie tussen het eigenlijke onderzoeksverslag, en de publieksversie die door de Wetenschapswinkel naar buiten is gebracht. "Bij het samenvatten zijn nogal wat nuances verloren gegaan, die zonder meer tot misverstanden kunnen leiden. Het deelonderzoek naar eenzaamheid bijvoorbeeld staat in het uitgebreide verslag wel iets duidelijker beschreven." Het feit dat patiënten zo slecht geïnformeerd blijken over het aanbod van zorginstaties zou volgens Bal inderdaad een apart onderzoek waard zijn. "Tegelijk moet je constateren dat dit soort misverstanden tussen patiënten en organisaties heel vaak voorkomen. Organisaties informeren hun patiënten, maar die pikken dat toch niet op. Organisaties kunnen bovendien nooit helemaal flexibel omspringen met individuele wensen. Dat is een onoplosbaar dilemma."

Geen steun

Roos Bal benadrukt dat er uit het onderzoek van de Wetenschapswinkel geen rechtstreekse argumentatie valt te halen voor het projectvoorstel van de Werkgroep Thuishulp, "al is er natuurlijk wel een bepaalde koppeling."

Van Rombout - dat zal inmiddels duidelijk zijn - krijgt het projectvoorstel geen enkele steun. Niet alleen omdat het onderzoek, dat aan de basis van het voorstel ligt, niet deugt. Ook de plannen voor een cliënt-gebonden budget zijn volgens hem volstrekt onrealistisch. "Wij weten uit ervaring dat er maar een kleine groep patiënten is die daar op een goede manier mee kan omgaan. Nu al, met de AAW-regeling (Algemene Arbeidsongeschiktheidswet, red.) blijkt dat mensen met die enorme administratieve rompslomp niet overweg kunnen. Zoiets werkt alleen voor een kleine groep hele mondige patiënten."

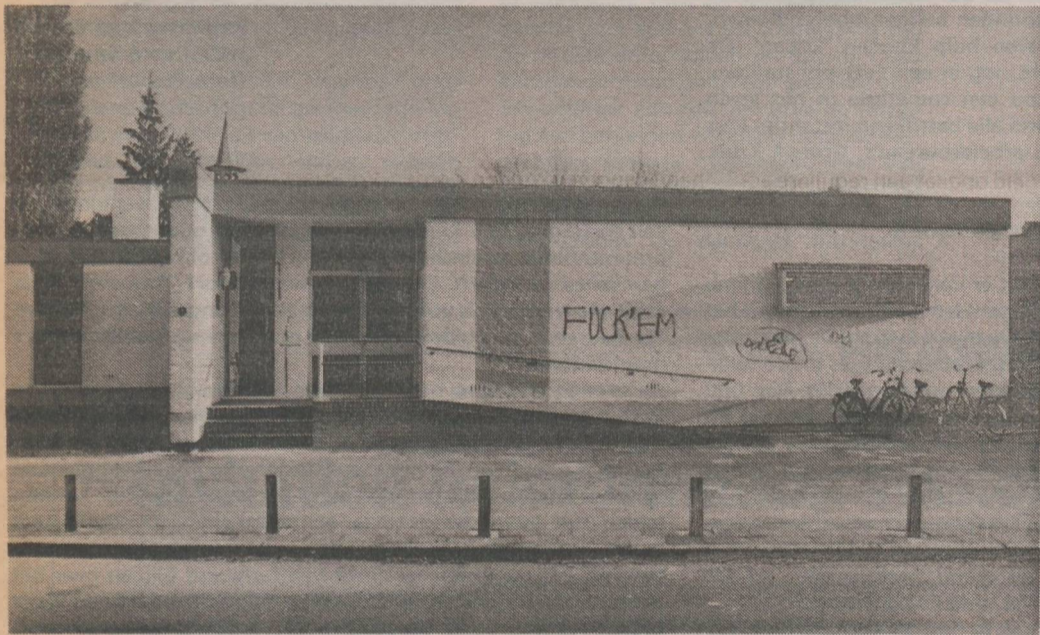
Een pluspunt van het onderzoek, daarover zijn alle betrokkenen het eens, is het feit dat Gezinszorg, Groene Kruis en Werkgroep Thuishulp Heuvelland inmiddels een structureel overleg hebben opgestart, zodat klachten over en weer voortaan op de juiste plek terecht komen.

Emely Nobis

Redding ISL hangt af van beleidsplan

Universiteit wil niet opdraaien voor wachtgeld ISL-medewerkers

Het voortbestaan van het Instituut Sportgeneeskunde Limburg en het daarvan afgeleide Instituut voor Bewegingswetenschappen blijft aan een zijden draadje hangen. Afgelopen woensdag hebben vertegenwoordigers van alle betrokken partijen - het instituut zelf, de universiteit, de provincie Limburg en het ministerie van WVC - vergaderd over een mogelijke oplossing, maar volgens deelnemers heeft de bespreking weinig redenen voor hoop opgeleverd. Zolang er geen goed bedrijfsplan op tafel ligt, is geen van de betrokkenen bereid garanties te geven voor nieuwe financiële steun.

Het IBW-gebouw aan de Becanusstraat (foto Franco Gori)

Het provinciebestuur heeft een half jaar geleden aangekondigd dat het met ingang van volgend jaar wil ophouden met het verlenen van subsidie aan het instituut. Dat besluit was een gevolg van het overhevelen van PNL-gelden (waarmee het instituut tot vorig jaar gefinancierd werd) van WVC naar de provincie. Zodra zij het geld in eigen beheer had gekregen liet de provincie weten dat zij het niet tot haar taak rekende om wetenschappelijk onderzoek te financieren. Daarmee valt in één klap bijna het hele inkomen van 7,7 ton van het ISL weg en dus ook het inkomen van de negen werknemers van het IBW die daar nu nog van betaald worden. Alleen onder bepaalde voorwaarden zou het ISL de komende twee jaar nog acht ton kunnen krijgen. Een van de voorwaarden was dat de universiteit zou verklaren dat zij de wachtgeldaanpakken van werknemers, die geen nieuwe baan kunnen vinden, voor haar rekening neemt. Die aanspraken zouden de universiteit in het ongunstigste geval meer dan twee miljoen gulden kunnen kosten. De universiteit heeft in het overleg van afgelopen woensdag bij monde van collegevoorzitter drs. L. Vredevoogd bezwaar gemaakt tegen het feit dat zij moet opdraaien voor de gevolgen die de beslissing van de provincie en het ministerie met zich meebrengt. De IBW-medewerkers zijn destijds immers alleen om formele redenen op de loonlijst van de universiteit gezet, of-

schon zij nauwelijks werk verrichten voor de universiteit. De administratieve afhandeling van hun salaris was een van de diensten die de universiteit verleende om het ISL/IBW een betere wetenschappelijke status te geven. "Formeel gezien is de universiteit aansprakelijk voor het wachtgeld, maar moreel gezien is dat de provincie," zegt collegevoorzitter Vredevoogd. "Als er geen andere oplossing te vinden is, kunnen we er niet onder uit, maar we doen ons best om te voorkomen dat er ontslagen vallen." De provincie en het ministerie hebben al eerder laten weten dat zij bereid zijn het IBW onderzoeksopdrachten te verlenen, als het instituut met goede voorstellen komt. Tot nu toe is het instituut er echter nog niet in geslaagd met dergelijke voorstellen te komen. Achter de schermen wordt nu druk gewerkt aan een behoorlijk bedrijfsplan dat gericht is op een zelfstandig voortbestaan van het ISL/IBW. Het instituut is een AROB-procedure begonnen om het besluit van de provincie aan te vechten en er is een adviesbureau ingeschakeld om vaart achter de opstelling van een dergelijk plan te zetten. De universiteit heeft twee informateurs aangesteld om het instituut bij te staan in zijn overlevingsstrijd.

Jacques Herraets

Ritzen: AZM moet samenwerking zoeken met buitenlandse ziekenhuizen

Academische ziekenhuizen die in een grensgebied liggen, moeten proberen samen te werken met ziekenhuizen in het aangrenzende buitenland. Dat heeft minister Ritzen in de Eerste Kamer gezegd tijdens de behandeling van de wet op de academische ziekenhuizen. Hij noemde met name de ziekenhuizen van Groningen en Maastricht, die in feite een te klein achterland te hebben om goed als academisch ziekenhuis te kunnen functioneren. Het idee om met Nederlandse academische ziekenhuizen te laten samenwerken met ziekenhuizen over de grens is Ritzen vorig jaar aan de hand gedaan door de voorzitter van de Raad van Bestuur van het AZM, dr. J. Carpay. Volgens Carpay is het gebied dat het Maastrichtse ziekenhuis bestrijkt te klein: „Wij liggen hier ingeklemd tussen Duitsland en België, we kunnen alleen naar boven kijken. Ziekenhuizen uit Zuid- en Midden-Limburg en een deel van Oost-Brabant verwijzen patiënten die speciale zorg nodig hebben wel naar ons, maar bepaalde ziektebeelden zijn daar te zeldzaam om daar de speciale kennis en voorzieningen voor te onderhouden. Daarvoor heb je een groter gebied nodig.“ Met diverse Belgische ziekenhuizen bestaan al goede contacten, zegt Carpay. „Hasselt, Genk en Tongeren hebben behoefte aan academische topzorg. Ze kunnen die krijgen in Leuven of Antwerpen,

maar waarom zouden ze niet veel dichterbij huis blijven? Wij kunnen hen een alternatief bieden.“ Volgens Carpay komt het ook steeds vaker voor dat Belgische specialisten hun patiënten naar Maastricht verwijzen. „Als we bijeenkomsten organiseren voor specialisten, nodigen we ook Belgische collega's uit. Die kunnen dan zien dat wij hier een goed alternatief te bieden hebben. Dat werkt veel beter dan overeenkomsten sluiten met ziekenhuisdirecties.“ Een probleem bij het behandelen van buitenlandse patiënten is, dat de nationale stelsels voor gezondheidszorg goed uit elkaar worden gehouden. Zelfs in Europees verband wordt daaraan meegewerkt. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan iemand zich in het buitenland laten behandelen, tenminste als hij de kosten op zijn verzekering wil verhalen. Volgens Carpay kan Maastricht echter profijt trekken van de Belgische regel dat ieder, die binnen 15 kilometer van de grens woont, zich in een buitenlands ziekenhuis mag laten behandelen dat niet verder dan 25 kilometer over de grens ligt.

Jacques Herraets

Steun van Ritzen voor 'onderwijsconsumentengids'

Mening van studenten over docenten moet zwaarder wegen

Minister Ritzen wil dat de universiteiten meer aandacht schenken aan het oordeel van studenten over de kwaliteit van het onderwijs. Zo wil de bewindsman zich beraden op mogelijkheden om de rol van de studierichtingscommissies, waarin studenten zitting hebben, verder te versterken. Dat bleek dinsdag tijdens het overleg in de Studentenkamer, waar notities van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) en het Interuniversitair Studenten Overleg (ISO) over de kwaliteitszorg in het hoger onderwijs werden besproken. De beide organisaties vinden dat studenten te weinig aan het woord gelaten worden in het huidige systeem van onderwijsbeoordeling, waarin vooral 'bureaucraten en technocraten' zich zouden bezig houden met 'het opstellen van criteria en het ontwikkelen van technieken'. De LSVb en het ISO zijn ook van mening dat er duidelijk zichtbare consequenties moeten worden getrokken uit de kwaliteitsoordelen, zoals bijvoorbeeld de verplichting aan docenten om zich te laten bijscholen op didactisch vlak. Minister Ritzen zei hij het 'vanzelfsprekend' vindt dat de oordelen van studenten een belangrijke rol spelen en dat deze ook gevolgen moeten hebben voor het onderwijs en het onderwijsgevend personeel. De bewindsman denkt echter dat zijn eigen mogelijkheden om hieraan een bijdrage te leveren beperkt zijn. De studentenorganisaties zouden in eerste instantie dienen aan te kloppen bij het bestuur van de universiteit en de faculteit,

die op dit terrein een grote mate van zelfstandigheid genieten. Ritzen vindt dat hij er vanuit zijn eigen rol vooral voor dient te zorgen dat ervaringen met onderwijsbeoordelingen zo goed mogelijk worden gedocumenteerd. De minister wil zich inzetten om jaarlijks de publikatie mogelijk te maken van een 'onderwijsconsumentengids', waarin behalve informatie over de verschillende studies ook kwaliteitsoordelen worden beschreven. Hij is bereid om daarvoor een startsubsidie ter beschikking te stellen. Ook wil hij de mogelijkheden onderzoeken om de rol van de studierichtingscommissies bij de verwerking van kwaliteitsoordelen te versterken. Deze suggestie werd hem door het ISO aangereikt. Indien het vermoeden van de LSVb juist is, dat studenten die zich uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs daarvoor door docenten 'gestraft' worden, dan wil Ritzen ook de rechtspositie van deze studenten beter gaan beschermen in een wettelijke regeling. In het bij wijze van uitzondering harmonieus verlopen overleg van dinsdag is slechts een meningsverschil overeind gebleven. De LSVb vindt namelijk dat het kwaliteitsoordeel van studenten van doorslaggevende betekenis dient te zijn. Ritzen vindt dat oordeel zeer belangrijk, maar niet het enige dat telt. Hij acht bijvoorbeeld ook de inbreng van het bedrijfsleven en andere afnemers essentieel en hij zal zich eveneens beraden op mogelijkheden om die meer gewicht te geven. (HOP/jd)

Nota Studentenbeleid: meer cultuur, meer aandacht voor psychische problemen en meer geld voor experimenten

“Studentenzaken niet in mootjes hakken”

“Het gaat de goede kant op met het studentenbeleid,” vindt het hoofd van de dienst Studentenzaken, Jos van der Schaft, “maar we zijn er nog niet.” Onlangs verscheen van zijn hand een nota over studentenvoorzieningen en het beleid van zijn dienst voor de komende jaren. De student is al lang geen gewone Maastrichtse burger meer, die gebruik moet maken van voorzieningen in de stad. Het aantal zogenaamde categorale voorzieningen - alléén voor studenten - neemt toe, voorlopig echter mondjesmaat. “We gaan wel iets meer vooruit dan andere afdelingen van de universiteit, maar niet veel,” aldus van der Schaft. De dienst wil van zeventwintig naar eenendertig formatieplaatsen groeien.

Het contact van studenten met de dienst Studentenzaken verloopt meestal via de zogenaamde specifieke voorzieningen, in het jargon onderscheiden van onderwijsgebonden voorzieningen. Specifieke voorzieningen zijn bijvoorbeeld LV&S, het Studium Generale en de ondersteuning van de studentenverenigingen. Van voorzieningen als studiebegeleiding en studentendecanaat wordt over het algemeen minder gebruik gemaakt. Van der Schaft: “Dat hoeft niet aan onbekendheid te liggen, dat kan ook een positieve oorzaak hebben. Deze voorzieningen zijn er meestal om problemen op te lossen. Wij kunnen moeilijk gaan treuren als we maar weinig probleemgevallen krijgen.”

Psycholoog

Ter ondersteuning van het decanaat komt er per 1 januari een deeltijd (drie tiende) studentepsycholoog. Die gaat in samenwerking met de Regionale Instelling voor de Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (RIAGG) studenten met zwaardere psychosociale problemen opvangen. Daarmee komt dan hopelijk een einde aan de jarenlange reeks van plannetjes, goede voornemens en al dan niet mislukte experimenten rond dit thema. Al vanaf het begin van de jaren tachtig duikt een mogelijke studentepsycholoog op in allerlei nota's en memo's. Hans Wenting, stafmedewerker bij Studentenzaken, vindt het een goede zaak dat het er nu van is gekomen: “Zolang de universiteit klein was, bestond er minder behoefte aan dit soort zorg. De kans op vervreemding was niet zo groot, met die kleine werkgroepjes en afdelingen. De groeiende universiteit verhoogt de kans dat studenten geïsoleerd raken.”

Met betrekking tot het decanaat is niet alleen de deeltijdpsycholoog nieuw, maar ook de concrete samenwerking tussen RL en andere hogere opleidingen in Maastricht. Sinds kort wordt een van de decanen geheel betaald door de Rijkshogeschool Maastricht. Het was al jarenlang gebruikelijk dat ook de HBO-studenten bij het decanaat terecht konden, maar tot nu toe stond daar nog geen vergoeding tegenover.

Studium Generale

Nieuw is ook uitbreiding van de activiteiten van Studium Generale. Pas sinds 1 oktober is dit bureau bij de dienst studentenzaken ondergebracht. In de nota wordt de oorspronkelijke doelstelling van Studium Generale nog eens aangehaald: het bevorderen van inzicht in de samenhang van wetenschappen, het bevorderen van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef (sic), het bevorderen van de

kennis en de appreciatie van cultuur en het inhoud geven aan de sociale en culturele betekenis van het hoger onderwijs in Maastricht voor de regio Zuid-Limburg. Dat is niet niks en het is dan ook geen wonder dat Studium Generale “het imago heeft van een organisatie waar moeilijke lezingen over ernstige onderwerpen worden gehouden”.

Dat moet anders, staat in de nota te lezen. “Studenten moeten de indruk krijgen dat het SG behalve leerzaam ook leuk kan zijn. In de publiciteit dient het profiel van het SG als een interessante, dynamische organisatie met een brede taakstelling en een gevarieerd programma-aanbod met nadruk naar voren te worden gebracht.”

Studium Generale wil in de toekomst, wederom volgens de nota studentenbeleid, “studenten de mogelijkheid bieden om hun eigen ontplooiingsmogelijkheden te ontdekken, de horizon van studenten verbreden door hen te confronteren met verschillende en veelzijdige cultuuruitingen en binnen een onderwijsomgeving een tegenwicht vormen tegen de al te eenzijdig intellectuele en beroepsmatige vorming binnen het onderwijs.”

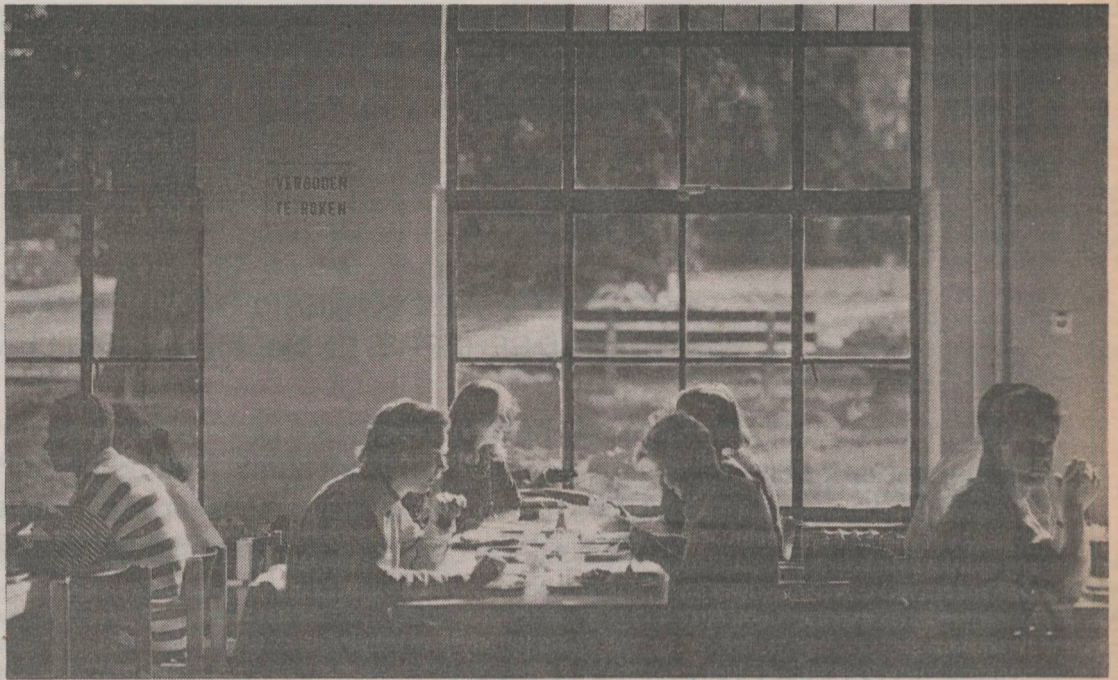
Hoeveel menskracht wil Studium Generale aan deze ambitie besteden? Een halve formatieplaats blijkt te volstaan, want bij de creatieve vorming zal de nadruk liggen op “het stimuleren van het gebruik maken van het bestaande aanbod van organisaties uit Maastricht”. Studium Generale wil als intermediair tussen de stedelijke organisaties en de studenten fungeren.

Dat klinkt allemaal weinig verrassend. Studium Generale gaat studenten vertellen wat ze allemaal in Maastricht kunnen doen. Zo zag het studentenbeleid er tien jaar geleden ook al uit. J. Reiners, hoofd van Studium Generale: “We hebben moeten inleveren. We hebben gevraagd om een hele formatieplaats, maar dan zou het college de nota niet goedkeuren. Dus doen we het hiermee.”

Blijft de vraag of studenten niet zelf in de stad kunnen ontdekken wat er zoal ‘te doen is’. Reiners: “Het zijn niet zozeer de studenten die niet mans genoeg zijn, het zijn meer de Maastrichtse organisaties die we door middel van overleg willen aanzetten tot een studentvriendelijker beleid. Reducties op de prijzen bijvoorbeeld.”

Lokkertje

Op het gebied van de specifieke studentenvoorzieningen is een zogenaamde experimentenfonds ingesteld. Dertigduizend gulden per jaar stelt een commissie van toewijzing ter beschikking om de fantasie van studenten te prikkelen. Hans Wenting: “Mochten studentenverenigingen halverwege het jaar ineens een lumineus idee krijgen, terwijl het eerder

toegekende geld opgaat aan reguliere activiteiten, dan kan men toch bij studentenzaken aankloppen.”

Het experimentenfonds is echter niet alleen bedoeld voor studentenverenigingen.

Wenting: “We willen vooral individuele studenten aanzetten om met goede ideeën voor de dag te komen.”

Tot dusverre hebben alleen organisaties geprofiteerd van het experimentenfonds (maximaal vierduizend gulden per activiteit). Het universiteitskoor verzorgde een uitvoering, Circumflex organiseerde een muziekopvoering op de Maas, AEGEE hield een summer-course.

Een aanvraag van Koko, voor een culturele dag, maakt goede kans.

Het INKOM-team, dat de jaarlijkse universitaire introductie verzorgt, krijgt volgens de nota een steviger basis. Tot twee jaar geleden werd er gewerkt met een coördinator, maar dat systeem is geëindigd toen er onenigheid kwam over de plaats van de studentenverenigingen in de organisatie. Vanaf vorig jaar bestaat er een INKOM-team: vijf studenten die het programma opzetten. Ze ontvingen van december tot en met september een vergoeding op basis van een tiende studentassistentenschap. Dat wordt nu verhoogd naar twee tiende. De werkelijke tijdsinvestering bleek in geen enkele verhouding te staan met de betaalde vier uur per week. “Ook nu heeft het nog veel weg van een fooi,” aldus van der Schaft.

Grenzen

Volgens Van der Schaft zou zijn dienst bij veel meer activiteiten voor studenten betrokken kunnen zijn. Maar hij stuit met zijn wensen op de taakverdeling tussen centrale dienst en faculteiten. Ook daar lopen allerlei adviseurs en begeleiders rond, waarmee niet altijd even soepel is samengewerkt. Bovendien is het voor studenten vaak onduidelijk bij wie ze met welke vragen kunnen aankloppen.

De faculteiten organiseren bijvoorbeeld activiteiten op het gebied van de arbeidsmarkt, voorlichting en sollicitatietraining, die wellicht ook door Studentenzaken ter

hand genomen kunnen worden. Vorig jaar konden afstuderende studenten meedoen aan een experimentele cursus ‘Hoe bereid ik me voor op de arbeidsmarkt’, georganiseerd door Studentenzaken. De deelname was echter zeer gering; er werd door de faculteiten geen plaats voor gemaakt binnen het curriculum, zodat studenten de cursus in hun vrije tijd moesten volgen. En die is schaars als je aan het afstuderen bent.

Om het een en ander soepeler te laten verlopen is enige tijd geleden de Commissie Afstemming Onderwijsgebonden Studentenvoorzieningen (CAOS) opgericht, met daarin de hoofden van de bureaus onderwijs, voorlichting en studentenzaken. Sindsdien verloopt de samenwerking volgens van der Schaft naar wens.

Studentenzaken heeft ook met andere diensten te maken. Zoals de mensa, die geen mensa mag worden genoemd. De kantine in Tongersestraat 53 zal, na de verbouwing, 's avonds warme maaltijden gaan verzorgen. Studentenbeleid wellicht, maar restauratieve voorzieningen zijn formeel een zorg van de dienst Civiele Zaken.

Een ander voorbeeld: sinds kort komen ook kinderen van studenten in aanmerking voor kinderopvang in één van de Maastrichtse kinderdagverblijven. Kinderopvang aan de RL wordt echter geregeld door de dienst Personele Zaken.

Eén centrale dienst studentenzaken binnen een universiteit doet denken aan een pleonasme. Is niet de hele universiteit een studentenzaak? “Klopt,” zegt van der Schaft, “en daar hebben we nu die CAOS voor, om te overleggen over de vraag wat de faculteiten doen en wat wij doen. Daarnaast is er over een aantal onderwerpen bilateraal overleg om activiteiten onderling af te stemmen.

Het gaat me natuurlijk wat te ver om de hele dienst Studentenzaken in mootjes te hakken en over de faculteiten te verdelen. De werkeenheden worden dan te klein, je kunt functies niet meer differentiëren.

Eén man of vrouw moet dan veel te veel verschillende taken uitvoeren.’

Geert Dekker

(foto Franco Gori)

TU Delft

Groot in techniek

De TU Delft verzorgt onder de naam Uptech Studies een aantal postdoctorale ontwerpersopleidingen. Dit zijn maximaal tweejarige opleidingen waarbij de cursist een betaalde aanstelling krijgt als "Assistent in Opleiding" (AIO). De opleidingsprogramma's zijn zo gekozen dat op geselecteerde gebieden de kennis van de cursist niet alleen wordt verdiept, maar ook in de breedte wordt uitgebouwd en ervaring wordt opgedaan in multidisciplinaire ontwerpprojecten.

De TU Delft vraagt deelnemers aan de

POSTDOCTORALE ONTWERPERSOPLEIDING WISKUNDIGE BEHEERS- EN BELEIDSMODELLEN

De mathematische besliskunde heeft de afgelopen decennia een opmerkelijke groei doorgemaakt. Dit heeft geresulteerd in een groot aantal methoden voor de ondersteuning van het management. Behalve aan de vooruitgang in wiskundige analyse-technieken en numerieke methoden, is deze groei te danken geweest aan de ontwikkeling van de informatica.

DOELSTELLING VAN DE OPLEIDING

Om aan te sluiten bij deze ontwikkelingen, biedt de TU Delft een opleiding op het multidisciplinaire gebied van de wiskunde (operations research, statistiek, stochastiek, beslissingsanalyse), de informatica (informatiesystemen, interactieve besluitvorming, ontwerp- en implementatietechnieken) en de economie (bedrijfseconomie, planningstheorie, demografie).

De opleiding spitst zich toe op het ontwerp, de analyse en de computerimplementatie van "Wiskundige Beheers- en Beleidsmodellen".

Doel van de opleiding is de cursist zo op te leiden dat deze zelfstandig wiskundig opgezette beheers- en beleidsmodellen ontwikkelt en deze met behulp van geavanceerde informatie-technieken realiseert.

PROGRAMMA

Bij de samenstelling van het opleidingsprogramma wordt rekening gehouden met de voorkennis van de individuele cursist. De vaardigheid in het toepassen van de opgedane kennis op het ontwerpen en ontwikkelen zelf, komt in het tweede jaar aan de orde bij de uitvoering van een controle ontwerp opdracht. Deze kan worden uitgevoerd in opdracht van of in samenwerking met een bedrijf of overheidsinstelling.

TOELATING

Er wordt verondersteld dat deelnemers, op grond van de afgeronde eerste fase doctorale opleiding, beschikken over een behoorlijke kennis van wiskunde en informatica. Tevens wordt verondersteld dat zij geïntroduceerd zijn op het gebied van de operations research. Op grond van die eisen komen als deelnemers in aanmerking academisch gevormde wiskundigen, informatici, econometristen of een ieder van een vergelijkbaar niveau.

INFORMATIE

Meer informatie over deze opleiding is verkrijgbaar bij de Opleidingscoördinator WBBM, dr. H. van Maaren, Faculteit der Technische Wiskunde en Informatica, Julianalaan 132, 2628 BK Delft. Telefoon 015-784936.

AANMELDING

Aanmelding kan geschieden bij het Bureau Uptech Studies, Technische Universiteit Delft, Postbus 5, 2600 AA Delft. Aanmeldingsformulier aan te vragen onder nummer 015-785557.

**UPTECH
STUDIES**

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur

EURO
video
ALLE FILMS
5,-
GRATIS
MOVIEBOX BIJ 3 FILMS
15 X GEHUURD, 1 X GRATIS
Schamerweg 67 • Maastricht • tel. 043 - 633733

pro civibus
verzekert academici
**uw toekomst
een
academische
vraag?**
met een gedegen
pensioenverzekering
wordt het antwoord
erop wat makkelijker.
Amsterdam 020-5708208
Stadhouderskade 140
Groningen 060-184114
Spilsluizen NZ 11

GRIEKSE EETHUIS
netos
DE BETERE GRIEKSE
SPECIALITEITEN
Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50
Gefrituurde visjes
Gegrilde makreel en forel
Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten
Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Autorijschool Dorssers
doet het met garantie
Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen.
U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW Golf. Tevens het adres voor uw privé theorieopleiding.
Bel voor informatie
04490-77738 of
06-52981362

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij voor Bulletin moet via contactpersonen worden ingeleverd:

- Vakgr./comm. FdAW:** P. Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
- Vakgr./comm./studiever. FdEW:** B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.
- Vakgr./comm./studiever. FdG:** R. le Doux, Fac.Bur., Dr.v. Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
- Vakgr./comm./studiever. FdGW:** D. Verheyen, Fac.Bur., Lenculenstraat 14, tel. 887253, voor woe. 12.00 uur.
- Vakgr./comm./studiever. FdR:** M. de Heer, Fac.Bur., Zwingelput 4, tel. 887041, voor woe. 13.30 uur.
- Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten:** N. Plompen, Stud. zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.
- Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.
- Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' inleveren bij H. Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.
- Externe berichten** worden alleen opgenomen als er plaats is. Informatie: H. Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Intreerede Dr. A.C. Nieuwenhuijzen Kruseman

Dr. A.C. Nieuwenhuijzen Kruseman, hoogleraar Interne Geneeskunde, in het bijzonder Endocrinologie, heeft ter gelegenheid van de aanvaarding van zijn ambt op 19 oktober een rede uitgesproken, getiteld 'Open Cirkels'. Tijdens zijn intreerede besprak dr. Nieuwenhuijzen een aantal aspecten van diabetes mellitus (suikerziekte) en geneeskundig onderwijs aan studenten. Aangezien het budget waarschijnlijk niet uitgebreid zal worden, is het aangemerkelijk dat dure diabeteszorg door medische specialisten moet wijken voor goedkopere medische zorg door diabetes specialisten. Diabetesverpleegkundigen moeten hierin een meer centrale rol gaan spelen. De vergrijzing van de bevolking veroorzaakt een toename van ziektebelasting van de bevolking. Een meer medisch-biologische ontwikkeling van de arts van de 21e eeuw wordt daardoor noodzakelijk. Volgens dr. Nieuwenhuijzen hoeft dit niet ten koste te gaan van praktische vorming, ook al omdat de omvang van de geneeskundige opleiding toch al niet voldoet aan de normen die aan de Europese integratie gesteld worden.

Promotie ir. P.H.M. Bovendeerd

Ir. Bovendeerd verdedigt op 25 oktober zijn proefschrift 'The mechanics of the normal and ischemic left ventricle during the cardiac cycle'. Promotores zijn prof.dr. R.S. Reneman en prof.dr.ir. D.H. v. Campen (TUE). In zijn onderzoek bestudeerde ir. Bovendeerd de bijdrage van afzonderlijke spiercellen aan de functie van de linkerhartkamer als geheel, met behulp van een wiskundig model. Uit berekeningen met dit model blijkt dat de mechanische spanning en arbeid, die door de spiercellen in de hartkamerwand tijdens de hartcyclus geleverd worden, in hoge mate bepaald worden door de vezelstructuur en het patroon van elektrische activatie van de hartkamerwand. Ook de veranderingen in de mechanica, ten gevolge van de aanwezigheid van een infarctgebied, blijken sterk af te hangen van de vezelstructuur. Over het algemeen komen de resultaten van de berekeningen goed overeen met experimentele resultaten. De resultaten van dit onderzoek vergroten het inzicht in het functioneren van de linker hartkamer, zowel met als zonder infarct, en dragen bij tot een interpretatie van gegevens verkregen uit experimentele studies.

Promotie ir. W.E. Bijker

Op 26 oktober verdedigt W.E. Bijker zijn proefschrift 'The Social Construction of Technology' aan de Universiteit Twente. Wiebe Bijker is als universitair docent Wijsbegeerte verbonden aan de RL. Met zijn proefschrift wil ir. Bijker een bijdrage leveren aan de theorievorming over het ontwikkelingsproces van technische artefacten. Hij doet dat door te laten zien hoe technische producten als 'sociale constructies' kunnen worden geanalyseerd. Eerst geeft hij een overzicht van het historische, filosofische en economische techniekonderzoek, van voor 1980. Daarna worden 3 casus besproken: nl. de ontwikkeling van de veiligheidsfiets, bakeliet en de TL-buis.

Dr. J.G. Kuijl hoogleraar aan Rijksuniversiteit Limburg

Het College van Bestuur heeft dr. J.G. Kuijl benoemd tot hoogleraar Bedrijfsconomie, in het bijzonder Berichtgeving, bij de FdEW. Daarnaast blijft hij als hoogleraar Bedrijfsconomie, inclusief de fiscale comptabiliteit, verbonden aan de Rijksuniversiteit Leiden. Sinds enige jaren is dr. Kuijl als consulent verbonden aan de afdeling Berichtgeving bij de economische faculteit. Hij is ook lid van verschillende onderwijs- en wetenschapscommissies van Economie en beoefent verschillende wetenschappelijke nevenactiviteiten. Hij is ondermeer voorzitter van de onderwijscommissie Slotcasus (voor vijfde jaars buiten-universitaire accountancy-studenten) en voorzitter/ontwikkelaar van de onderwijscommissie Introductiecasus (voor eerste jaars buiten-universitaire accountancy-studenten).

Thema-avond VBGK

Dinsdag 30 oktober zal dhr. J. Dormaar (hypnotherapeut bij het RIAGG, Maastricht) een lezing houden over hypnotherapie, waarbij de praktijk en het onderzoek naar de effecten van hypnotherapie aan bod zullen komen. Kamer 1000, Ts53, 19.30 uur, leden VBGK gratis; niet leden f 2,-.

Fonds

De Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek heeft als doel het wetenschappelijk werk en de wetenschappelijke opleiding van Nederlandse vrouwen te bevorderen. In 1991 zijn enkele subsidies van maximaal f 2500 beschikbaar voor vrouwen met doctoraal (of gelijkwaardig) examen. De subsidies worden toegekend als bijdrage in de kosten van een scherp omschreven onderdeel van een promotie(voor)onderzoek of ander onderzoek of het volgen van een (korte) postdoctorale opleiding aan een instelling voor wetenschappelijk onderwijs in het buitenland. Voor drukkosten van een proefschrift wordt maximaal f 1000 toegekend. Aanvragen op aanvraagformulieren voor 15 februari 1991 indienen bij het secretariaat van het Fonds, Postbus 1812, 2280 DV Rijswijk. Info en aanvraagformulieren schriftelijk bij het secretariaat van het Fonds.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Excerpta Medica op CD-ROM

Het medisch literatuurbestand Excerpta Medica is nu **vanaf 1984 op CD-ROM** beschikbaar. Met dit CD-ROM-bestand, Embase genaamd, kunt u op een snelle manier tijdschriftartikelen uit ca. 3500 biomedische tijdschriften vinden. Het bestand wordt jaarlijks geactualiseerd. Instructie in het zoeken met deze CD's wordt gegeven elke maandag van 13.00 - 17.00 uur en elke woensdag van 9.00 - 13.00 uur. S.v.p. vooraf bij balie Bibliotheek AZM/BMC opgeven. U kunt ook zoektijd reserveren om zelf

te zoeken (Balie Bibliotheek AZM/BMC, tel. 862298).

BUREAU BUITENLAND

Symposium 'Samenwerking Bedrijfsleven - Universiteit'

Ter gelegenheid van de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen de universiteiten van Aken, Luik en Maastricht wordt op 16 november een symposium 'Samenwerking Bedrijfsleven - Universiteit' georganiseerd. Thema van het symposium: technologietransfer in de Euregio. Het onderwerp van het symposium heeft met name betrekking op de samenwerking tussen het bedrijfsleven en de universiteit, internationale samenwerking op dit gebied en de gezamenlijke deelname aan EEG onderzoeksprogramma's. Informatie en inschrijving: René Vleugels, WTS, tel. 88 71 22.

Concert 'Die Schöpfung' van Haydn

Tevens ter gelegenheid van de ondertekening van de zogenaamde ALMA-overeenkomst wordt op 15 november om 20.00 uur te Luik, een uitvoering van 'Die Schöpfung' gegeven door het universitair koor en orkest van de RWTH Aken. Er is een beperkt aantal gratis toegangskaarten beschikbaar. Programma en kaarten te verkrijgen bij: Ina Engelen, tel. 88 72 11 (alleen 's ochtends).

Politiek congres van de Europese Beweging in Nederland

Op 8 december te Den Haag, organiseert de Europese Beweging in Nederland een conferentie over de Politieke Unie naar aanleiding van de IGC. Informatie: Europese Beweging in Nederland, tel. 070 - 36 35 952.

Openingstijden

Het spreekuur voor studenten wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00-11.30 uur in de Studie-Infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanen

Open spreekuur: di.+ do. 14.00-16.00 u., wo. 17.00-19.00 u. Bou3, k.0310B. Tel.spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., Tel. 887354. Openingstijden secret. ma. t/m vr. 13.30-16.00 u., Tel.887354 (ook voor afspraken).

Studie-infotheek

Laatste aanwinsten! Vele nieuwe studiegidsen WO en HBO, post-acad. en post-HBO. Elseviers Studie-almanak 90/91, poenboek 90/91, Kinderbijslag t/m studiefinanciering 90/91, informatie inz. voorlichtingsdagen WO en HBO, vacatures. Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u. en wo. 16.00-19.00 u. en vr. 09.00-12.00 u. Len.26, k.0311, Tel.887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden telefoon en balie: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u. Len.26, Tel. 06 - 3212151

Centrale Studentenadministratie

Openingstijden telefoon en balie: ma. 14.00-16.00 u., di., wo. en do. 10.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., vr. 09.00-12.00 u. Len.26, Tel.887979. Attentie: M.i.v. 01-11-1990 gelden, tot nader order, voor de Centrale Studentenadministratie de volgende gewijzigde openingstijden voor telefoon en balie: ma. t/m do. 14.00-16.00 u. en vr. 09.00-12.00 u.

Nsem

Het spreekuur rechtspositie is voor studenten die vragen hebben over of problemen hebben met: de harmonisatiewet; studiefinanciering; auditorenfonds; examenreglement; etc. Tevens verkoop poenboek, de gids over studiefinanciering. Elke di. wo. en do. tussen 11.30 en 13.30 u., NSEM-kamer, Len. 26. Tel.887142.

Koko-agenda

Di. 23 okt. 20.30-22.30 u. Video f1,50
Wo. 24 okt. 20.00 u. ALV (Alg. ledenvergadering) Laat of afmelden bij 't bestuur of de loco
Di. 30 okt. 20.30-22.30 u. Video f1,50
Wo. 7 nov. Smartlappenfestival

Ichthus

26-28 okt. Ichthus-weekend in Noorbeek. Thema: "kritiek, respect of kritisch respect". Opgeven bij Weekend-cie, tel.636646
Wo. 7 nov. 19.30 u. Thema-avond: "Jezus, wie is het ook al weer?" Voor maaltijd (18.00 u) opgeven bij Ellen, tel.256509, lok.: Verwerhoek 46 (zijstr. Lenculenstraat)

Tafelstraat 13

29 okt. 20.00 u. Groep rond "Mythologie en bewustzijn"
29 okt. 20.00 u. Droomgroep
30 okt. 20.00 u. Klankwerkgroep
31 okt. 20.00 u. Lijfwerk
01 nov. 17.30 u. Maaltijd voor koor, toneelgroep, lijfwerk (± f5,- p.p.)
04 nov. 10.45 u. Viering in de Celdebrederskapel met de Citykerk (Brusselsestr.38) Tel. 215651

Agenda SIB-Maastricht

Elke **1e en 3e do.** van de maand ledenborrel in café de Oude klok, Ts. 13, aanvang 21.00 u.
19 okt. Congres aan de TUD. Thema: "Verbinding met de toekomst: Telecommunicatie en econ.ontwikkelingen in India".
22 okt. Conferentie in Valkenburg "Europe in the 90's: Military stability and Political Change".

AGENDA

Informatie over promoties en inaugurele redes: Rectoraat, 887210/887096

- 26-10** Coornhert symposium Gelijkheid in nationaal en internationaal perspectief. Collegezaal Zwi4, 14-17 uur. Info/aanm.: Mw.N.Litjens, 887231
- 26-10** Ko Beraad 'Family planning in Kenya'. Cafe Tribunal, 20.15 uur
- 29-10 t/m 01-11** Cursus epidemiologisch onderzoek. Rolduc, Kerkrade. Info: PHO FdGW 887396
- 30-10** Lezing door J.Dormaar over hypnotherapie. Kamer 1000, Ts53, 19.30 uur
- 30-10** Lezing door Th. van Kolfschoten over Fauna, klimaat en landschap in het paleolithicum. Collegezaal, Zwi4, 20 uur
- 31-10** Besloten werkconferentie Professionals in de thuiszorg. Info: PHO FdGW: 887396
- 31-10** Lezing E.Stobberinck over Parasitaire en niet-parasitaire ziekten. Auditorium Randwyck, 14-16 uur
- 31-10** AEGEE Lezing in cyclus Economische kansen in Oost-Europa. Kamer 1089, Ts53, 19.30 uur
- 01-11** Promotie Mw.E.Steyger. Aula, Ts53, 16 uur
- 01-11** Lezing door R.Stenvert over Symmetrie in de bouwkunst. Collegezaal Zwi4, 20 uur. Info: Studium Generale, 887540/7541
- 07-11** Avond gewijd aan Marsman. Info: Stu-

- dium Generale, 887540/7541
- 08-11** Congres over Lokale gezondheidsinitiatieven. Maaspaviljoen, 10-17 uur. Info: GVO 887334
- 15-11 t/m 16-11** Cursus Leidinggeven in professionele organisaties. Info: PHO FdGW: 887396
- 15 t/m 17-11** Int.Conference on Access Surgery. Mecc, Maastricht. Info: Heelkunde, AZM, 866666
- 15-11** Inauguratie prof.dr. J.L.H.Evers. Aula, Ts53, 16 uur
- 15-11** Psychiatrisch colloquium. M.Egyedi 'Post-partale psychopathologie'. Zaal Posjet, Vijverdal, 20.00 uur. Info: Klin.Psychiatrie, 685329
- 16-11** Inauguratie prof.dr.A.Geers. Aula, Ts53, 16 uur
- 16-11** Symposium over kennistransfer en de samenwerking tussen de universiteiten Aken/Luik/Maastricht en het bedrijfsleven in de Euregio. Info: R.Vleugels, IEB, WTS 887122
- 22-11** Promotie C.Ruissen. Aula, Ts53, 14 uur
- 22-11** Promotie P.Höppener. Aula, Ts53, 16 uur
- 23-11** Inauguratie prof.dr.S. de Lange. Aula, Ts53, 16 uur
- 29-11** Lustrumcongres FdGW. Uitreiking Catharina Pijls Prijs. MECC, 9-16.30 uur. Info: A.Simon, 887254
- 30-11** Inauguratie mw.prof.dr.H.Huijer-Abu

- Saad. Aula, Ts53, 16 uur
- 06-12** Promotie mw.C.Verkeste. Aula, Ts53, 14 uur
- 06-12** Promotie P.Boekkooi. Aula, Ts53, 16 uur
- 07-12** Promotie H. van Huisseling. Aula, Ts53, 14 uur
- 07-12** Promotie G.Muijsers. Aula, Ts53, 16 uur
- 13-12** Promotie R. van Gelooven. Aula, Ts53, 16 uur
- 14-12** Promotie R.Huijsman. Aula, Ts53, 14 uur
- 14-12** Promotie Mw.L. van de Goor. Aula, Ts53, 16 uur
- 17-12** Afscheidssymposium prof.dr. F.Bosman, 13-17 uur. Info: 888584/888585
- 20-12** Promotie Mw.N.Rehrer. Aula, Ts53, 16 uur
- 20-12** Psychiatrisch colloquium, zaal Posjet, Vijverdal, 20-20.30 uur H.Struyker Boudier & B.Jansen 'Time series measurements of blood pressure'; 20.30-21 uur W.Machleidt 'Changes in power spectra in the EEG induced by emotions'; vanaf 21.15 uur discussion about experimental approaches of complex biological processes with non-linear procedures. Info: Klin.Psychiatrie, 685329
- 24-12** Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 25-12** Eerste kerstdag RL gesloten
- 26-12** Tweede kerstdag RL gesloten
- 27-12** Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 28-12** Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 31-12** Verplichte ADV-dag RL gesloten

Een DSM-stage. De beste oriëntatie op een internationale toekomst.

Werken op internationaal niveau is een van onze sterke kanten. En in onze bedrijfsstrategie zal het proces van internationalisering de komende jaren alleen nog maar belangrijker worden.

Wie de weg zoekt naar een loopbaan op internationaal niveau vindt bij DSM dan ook een interessante leerschool. Te beginnen in zomer of najaar 1991 zijn er zo'n tien stageplaatsen in de V.S. en West-Europa voor studenten die uiterlijk in 1992 hun studie Chemische Technologie, Werktuigbouw, Chemie, Bedrijfskunde of Bedrijfseconomie afronden. Een stageplaats van niveau

veronderstelt natuurlijk bij de stagiair een vergelijkbaar niveau. Blijkend uit onder meer een veelzijdige kijk op zaken, denk- en daadkracht en een goed ontwikkeld verantwoordelijkheidsgevoel.

U kunt uw interesse kenbaar maken door een brief, vergezeld van curriculum vitae, vóór 1 december a.s. te zenden aan: DSM Management Development, Internationale Stages, Postbus 6500, 6401 JH Heerlen. De selectie vindt plaats in december 1990. Als u opteert voor een afstudeerstage dient u tevens naam en adres van uw afstudeerhoogleraar te vermelden.

27 c
ling
okt.
lezi
tele
de t
12 c
toe
"N
zake
Info
post

AEG
31 c
spre
Karr
25-
Park
30 c
Elke
buir
Info
mult
dag

Sym
In d
Stur
kun
een
in b
Het
in ar
gavi
Sinc
gesj
Zelf
geci
te k

Oer
Het
op c
histr
okt.
lanc
De t
lage
verr
stor
De
mor
die
ken
info
hicu

Acr
Er z
beg
Plaa
insc

Sch
Spo
400
tijdr
469

Wa
De
20:

Wir
Wo
20.1

Zw
M.i.
-22
nen

Me
Invi
geh
Trib

Uit
Tijd
Tilb
tea
een

Bulletin

27 okt. Symposium in Amsterdam, thema: "Technologie en ontwikkeling in wereldperspectief".

okt.+nov. SIB Twente organiseert i.s.m. met Studium Generale een lezingenserie over Oost-Europa. Onderwerpen zijn o.a.: de rol van de televisie in de perestroika, Staat en Godsdienst en een Forumdebat over de toekomst van Europa.

12 dec. Thema-middag NMB-postbank te Amsterdam. 2 Lezingen inz. toekomst van het kapitalisme in Oost-Europa, (lunch en rondleiding door "NMB-kasteel"). Slechts toegankelijk voor SIB-leden, inschrijven noodzakelijk, **Snell** Deelname gratis.

Info: SIB Maastricht. Tel. 253495 M. Sweers of W. v.d. Werf, of schrift.via postbus 616, 6200 MD Maastricht.

AEGEE

31 okt. 19.30 uur: Lezing: "De EG, het bedrijfsleven en Oost-Europa", sprekers: dhr. v. Raaj, mr. J.N. Kanters en drs. E.B.W. Aal. Ts. 53, Kamer 1089.

25-27 okt. Excursie naar Straatsburg met o.a. bezoek aan Europ. Parlement en Europ. Hof.

30 okt. 19.00 u. A.L.V. TS.53, k. 1.090

Elke **1e di.** van de maand: Social Evening Tafelstraat 13 (ontmoeting met buitenstudenten). Elke **di.**: ledenborrel in de kroeg.

Info, inschrijving (Ook voor Team '90- ontmoeting in Milaan tussen multi-nationale ondernemingen en studenten 4-6 dec.) K. 2.033, Zw.4, dag. van 11.30-12.30 u. Tel. 887071 of 254723 (Marc).

STUDIUM GENERALE

Symmetrie in de beeldende kunst en de bouwkunst

In de lezingencyclus over symmetrie van Studium Generale verzorgt J. Stumpel op **do. 25 okt.** een lezing over symmetrie in de beeldende kunsten. **Do. 1 nov.** wordt het symmetrie-programma afgesloten met een lezing van de Utrechtse kunsthistoricus R. Stenvert over symmetrie in bouwkunst. Collegezaal Zw.4, 20.00 u.).

Het principe van de symmetrie heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in architectuur. In de gotiek was er tussen de symmetrie en de bouwopgave vaak een directe koppeling.

Sinds de renaissance kwam in steeds sterkere mate de symmetrie op gespannen voet te staan met de functionaliteit van het bouwen.

Zelfs bij gebouwen die op een onregelmatige plattegrond werden geconstrueerd, werd nog gepoogd om tot een symmetrische oplossing te komen.

Oermensen in Nederland

Het programma 'Oermensen in Nederland', georganiseerd in aansluiting op de gelijknamige tentoonstellingen in het Bonnefante- en het Natuurhistorisch Museum in Maastricht, wordt vervolgd met een lezing **di. 30 okt.** van de geoloog Th. van Kolfschoten over fauna, klimaat en landschap in het paleolithicum. (Collegezaal Zw.4, 20.00 u.).

De talrijke dierlijke fossielen die in de Belvédère-groeve in verschillende lagen zijn aangetroffen, leveren ons informatie op over fauna's uit het verre verleden. Deze fauna's bestonden uit 'exotische', inmiddels uitgestorven dieren.

De faunastische gegevens kunnen worden vertaald in klimatologische modellen en verschaffen ons inzicht in de klimatologische veranderingen die de laatste 2,5 miljoen jaar van de geschiedenis van de aarde kenmerken. Uit de combinatie van geologische en paleontologische informatie kan men afleiden hoe het landschap zich tijdens het paleolithicum heeft ontwikkeld.

LV&S

Acrobatiek

Er zijn nog plaatsen voor de cursus acrobatiek o.l.v. N. Spauwen. Tijden: beginners **wo.** 17.00-18.30 u. en gevorderden **wo.** 19.00-20.30 uur. Plaats: Gymzaal Vrije School, Leuvenlaan 35 Maastricht. Info en/of inschrijven bij buro LV&S.

Schaatsen

Sportkaarthouders krijgen op vertoon van hun sportkaart toegang tot de 400 meter baan bij recreatiecentrum Glanerbrook te Geleen. Openingsdagen worden binnenkort bekendgemaakt. Meer info tel.: 04490-46988.

Waterpolo wijziging

De waterpolo-training is gewijzigd van di.avond naar **wo.avond** van 20.30 - 21.30 u. in zwembad Dousberg onder leiding van M.Z. en P.C.

Wintersportreis Luttach

Wo. 7 nov. a.s. vindt er weer een informatiebijeenkomst plaats om 20.00 u. in sporthal Randwijck.

Zwemmers opgelet!

M.i.v. **16 okt.'90** is er een extra zwemtraining op **di.avond** van 21.30 - 22.30 u. in zwembad Dousberg voor sportkaarthouders en zwembadnemenhouders.

Mededeling M.S.T.V. Stennis

In verband met organisatorische problemen wordt de A.L.V. **niet** 30 okt. gehouden, maar **di. 13 nov. a.s.** om 20.00 u. in de grote zaal van Café Tribunal. Alle leden krijgen hiervoor persoonlijk een uitnodiging.

Uitslag Int. Stud. Badminton Toernooi

Tijdens het Int. Stud. Badminton Toernooi van 12, 13 en 14 okt. j.l. te Tilburg hebben de twee Maastrichtse studententeams bestaande uit: team 1. M. Laan / R. Trieling en team 2. Y. Ronden / F. Driessen een eervolle 3e en 8e plaats (uit 20 teams) behaald.

Lagakari (lok. d'n Avanceur)

Do. 25 okt. Cursus Schiemannen

Do. 1 nov. Nieuwe ledenavond

Vr. 16 nov. 3e diësfest

26, 27, 28 okt. Fanatenweekend in Heeg

GENEESKUNDE

Excerpta Medica op CD-ROM

Het medisch literatuurbestand Excerpta Medica is nu **vanaf 1984 op CD-ROM** beschikbaar. Met dit CD-ROM-bestand, Embase genaamd, kunt u op een snelle manier tijdschriftartikelen uit ca. 3500 biomedische tijdschriften vinden.

Het bestand wordt jaarlijks geactualiseerd. Instructie in het zoeken met deze CD's wordt gegeven elke maandag van 13.00 - 17.00 uur en elke woensdag van 9.00 - 13.00 uur. S.v.p. vooraf bij balie Bibliotheek AZM/BMC opgeven. U kunt ook zoektijd reserveren om zelf te zoeken (Balie Bibliotheek AZM/BMC, tel. 862298).

Spreekuur Bureau Internationale Betrekkingen FdG:

zal in de periode 1 oktober t/m 9 november worden waargenomen door mw. G. van der Schoot. Dagen/tijden: dinsdag, donderdag en vrijdag 10.00 en 12.00 uur.

Na 9 november zal het spreekuur op dinsdag, donderdag en vrijdag van 11.30-12.30 uur zijn (LET OP: tijden gewijzigd). Met onze excuses voor het ongemak dat dit eventueel bij jullie veroorzaakt!

Lezing FISEM

Tropische interesse gevraagd! In het kader van het extracurriculaire blok "Gezondheidszorg in de derde wereld" organiseert FISEM iedere maand een lezing die gegeven zal worden door een deskundig iemand die zelf in de tropen geweest is.

Iedere maand wordt een ander aspect m.b.t. de gezondheidszorg in de derde wereld belicht.

De lezingen zijn voor iedereen vrij toegankelijk en vinden steeds plaats in het auditorium van Randwijck van 14.00-16.00 uur.

Onderwerp op 31-10: Parasitaire en niet-parasitaire ziekten door E. Stobberinck.

Blok cursus Medische Informatica

In de week van 3 t/m 7 december wordt een Blok cursus Medische Informatica voor studenten Geneeskunde gehouden.

In deze cursus (duur een week) komen via voordrachten, demonstraties en praktika de volgende onderwerpen aan de orde: Programmeren in MUMPS. Huisarts informatie- en onderzoekssysteem.

Ziekenhuis informatiesysteem. Computeranamnese. Computerondersteund onderwijs. Medische databases en datacommunicatie. Diagnostiek en beliskunde, regel van Bayes en ROC-curves, beslisbomen, expertsystemen. Plaats: Gebouw MIS, Annalaan 60. Cursus gaat door bij minimaal 10 deelnemers en er is een maximum van 20 deelnemers. Inschrijven bij secretariaat Medische Informatica, 043-888398.

Ko Beraad avond, vrijdag 26 oktober, 20.15 uur, Café Tribunal

"Family Planning in Kenya"

In Kenya Family Planning is een van de peilers van Primary Health Care. Meerdere organisaties houden zich hiermee bezig. Een 'particuliere' organisatie is de FPAK.

Op de KoopAvond zal een manager van een district in Kenya, dhr. J. Atonga, vertellen over de Family Planning in Kenya. Gezien het onderwerp zijn natuurlijk ook geïnteresseerden -niet- co's welkom.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Excerpta Medica op CD-ROM

Het medisch literatuurbestand Excerpta Medica is nu **vanaf 1984 op CD-ROM** beschikbaar.

Met dit CD-ROM-bestand, Embase genaamd, kunt u op een snelle manier tijdschriftartikelen uit ca. 3500 biomedische tijdschriften vinden. Het bestand wordt jaarlijks geactualiseerd.

Instructie in het zoeken met deze CD's wordt gegeven elke maandag van 13.00 - 17.00 uur en elke woensdag van 9.00 - 13.00 uur. S.v.p. vooraf bij balie Bibliotheek AZM/BMC opgeven. U kunt ook zoektijd reserveren om zelf te zoeken (Balie Bibliotheek AZM/BMC, tel. 862298).

Blok 2.3.2.

Bovengenoemde training, welke parallel loopt aan blok 2.3.2. 'Theorieën van gezondheidseducatieve interventies', zal voor een groot deel opgehangen worden aan het boek van P.Veen: Sociale psychologie toegepast. In de bibliotheek en het Studielandschap zijn een beperkt aantal exemplaren van dit boek aanwezig. Aanbevolen wordt het boek aan te schaffen. De juiste gegevens zijn:

Titel : Sociale psychologie toegepast
Auteur : P.Veen
Uitgever: Samson, reeks Psychologie en Samenleving
ISBN : 90 14034520
Prijs : ongeveer f40

Nieuwe Psychoscoop

De nieuwe Psychoscoop is uit! Heb je de Psychoscoop nog niet ontvangen bel dan Anja op den Buijs 043-610151

4e Jaars Studenten GVO

Donderdag 1 november a.s. van 09.00 - 11.00 uur geeft Dr. F.M. Gerards een college RELAPSE PREVENTION bestemd voor 4e jaars GVO-studenten. Plaats: Filmzaal hoofdgebouw

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

EFM-agenda

De ALV van EFM vindt plaats op 31.10, 16.00, k.2.001
12.11 Emperor-lezing door Pacific Basin invest NV over "International investments far east".

14.11 Alfa excursie naar de Nederlandsche Bank.

16.11 Emperor-excursie naar Shell

20.11. 11.00 Alfa lezing door dr. S. Bergsma, groepsraadlid AKZO

22/23.11 Emperor-excursie naar Parijs

26.11 Emperor-excursie naar Volvo car

Meer informatie over deze activiteiten is te verkrijgen via telefoonnummer (043) 888756 of 888740 of tijdens de kantooruren (in kamer 0084 en 0085)

RECHTSGELEERDHEID

Opleiding Wetgevingsjurist

Het interuniversitair Instituut voor Wetgevingsonderwijs IIWO organiseert in 1991 voor de derde maal de (part-time) postdoctorale opleiding Wetgevingsjurist. Voor geïnteresseerden zijn brochures verkrijgbaar bij het secretariaat publiekrecht, OG. De aanmelding sluit 30 nov. as.

Mededeling Ouranos

Nieuwe leden kunnen hun bewijs van Lidmaatschap komen afhalen tijdens spreekuren (di. en do. 12.30-13.30 uur) in de typekamer.

Agenda:

22.10 feest in de Momus

24.10 ALV m.b.t. statutenwijziging (Tribunal)

31.10 begin typecursus

20.11 excursie Den Haag

Opgeven voor typecursus en Den Haag: tijdens spreekuren in de typekamer

Overheid

vr 26 okt 10.30 uur Staarzaal: college

di 30 okt 10.30 uur Bonbonnière: college

vr 02 nov 10.30 uur Mabi bioscoop: college

Recht, markt en staat

woe 31 okt 13.00 uur Staarzaal: college

Bedrijf

woe 31 okt 15.30 uur Staarzaal: college

INTERVIEWEN VOOR BUREAU LAGENDIJK BETEKENT EEN AARDIGE BIJVERDIENSTE HEBBEN.

Trekt u dit, schrijft u dan naar:
Postbus 10417, 7301 GK APELDOORN
of belt u, uitsluitend op werkdagen,
tussen 9.00 en 17.00 uur,
nr. 055 - 220491.

GEVRAAGD:

ENQUETEURS (v/m)

Voor een onderzoek van de T.U. Eindhoven zoeken wij personen met enige interview-ervaring die vanaf half november enkele weken part-time beschikbaar zijn.

Het betreft een huis-aan-huis enquête met vragen over de winkelvoorkeuren van consumenten in Maastricht.

De vergoeding bedraagt ongeveer 20 gulden per uur.

Aanmelding op tel. 040-472301 (kantooruren).

HOMO FUMANS EXIT?

Filmsterren inhaleerden op het witte doek met een welbehagen, dat de zaal genietend overnam. Roken was succes en sex-appeal, roken was *modern* leven...

Het lijkt eeuwen geleden.

Want de Rokende Mens krijgt het de laatste tijd steeds benauwder. Elk pakje rept verplicht van longkanker en hartklachten. Het is onzeker of zo'n tekstje tot de verstokte consument echt doordringt, maar voor de gemiddelde roker zal het geen opsteker zijn.

In navolging van Amerika - wéér - begint de roker nu ook hier aan prestige in te boeten. Vooral wanneer hij of zij in lift, restaurant of vergadering anderen dwingt om passief mee te roken. "Wie rookt is niet gezien", afficheren de niet-rokers.

De andere kant laat zich niet onbetuigd.

"Roken moet mogen", adverteert de tabakslobby. Achterliggende gedachte: de persoonlijke vrijheid is een zo groot goed dat we bereid moeten zijn er een klein offer voor te brengen. De overtuigde roker, ondertussen, voelt zich langzaam maar zeker een gediscrimineerde minderheid - of een elite.

Ligt bij dit alles de waarheid in het midden? Of heeft iedereen recht op zijn eigen waarheid?

De discussie wordt gevoerd met veel vuur, ook in de kolommen - en zelfs in de burelen - van NRC Handelsblad. De krant brengt de feiten, ongekleurd, en biedt daarnaast een forum voor een open uitwisseling van meningen. Dit prikkelt de geest en kan helpen bij het vormen van een eigen, genuanceerde opinie.

Voor veel lezers functioneert NRC

Handelsblad dan ook als een pittige stimulans, die geen dag gemist kan worden. Hebt ook u behoefte aan geestelijke prikkeling en bent u niet bang voor een milde verslaving, dan moet u zeker een proefabonnement nemen. Dit geeft u vier weken de krant voor slechts f. 14,50. Als u op werkdagen voor kwart voor acht 's avonds kosteloos belt met 06-0555, dan hebt u binnen een paar dagen uw eerste dosis in huis.

VOOR WIE DE NUANCE ZOEKT.

Cultuur

Pythische Spelen

In 1986 werden in Maastricht de eerste Pythische Spelen georganiseerd. Volgend jaar is het de beurt aan Enschede, van acht tot en met elf mei, maar de inschrijving is nu al geopend voor alle wo- en hbo-studenten uit Nederland en België.

De Pythische Spelen zijn een zeer breed en afwisselend festival, waar alle mogelijke vormen van kunst en cultuur uitgevoerd worden: van eloquentia tot mode-ontwerpen, van cabaret tot jazz en klassieke muziek. Deelnemers kunnen zich voor in totaal tweëntwintig categorieën inschrijven, die vallen onder vier hoofdgroepen: Beeldende Kunsten, Letteren, Muziek en Theater. Een jury bepaalt wie de beste prestatie levert, en elke deelnemer krijgt een rapport mee met persoonlijk commentaar en suggesties voor verbetering. De deskundige jury bij letteren bestaat uit onder andere Tessa de Loo, Drs. P. Haye Thomas, Ria Beckers, Rutger Kopland en Ivo de Wijs. De muziek-jury wordt onder meer gevormd door Mathilde Santing, Hans Dulfer, Ruud Bos en Jan Douwe Kroeske. In de categorie theater hebben onder andere Willem Nijholt, John Leddy en Barry Stevens toegezegd om als jurylid op te treden. De beeldende kunstenaars zullen onder andere door Hein de Kort, Robert Wiering en Erwin Olaf worden beoordeeld.

De Pythische Spelen '91 blijven niet beperkt tot een serie wedstrijden. Tijdens de festivaldagen vinden ook gastoptredens plaats, en zijn er diverse workshops, onder andere interviewtechniek, fotografie, modeontwerpen en improvisatie. De workshop koormuziek moet resulteren in een gezamenlijk optreden van alle deelnemers aan het grootste studentenchor van Nederland en Vlaanderen.

in Enschede rekenen ze op twaalfhonderd deelnemers. Men kan zich tot uiterlijk 15 januari '91 opgeven via folders en inschrijvingsboekjes, die in vrijwel alle studentensteden worden verspreid. Voor meer informatie: Commissie Pythische Spelen Enschede (tel. 053-898006).

Emely Nobis

Cabaret

Tussen 17 maart en 14 april 1991 vindt in het Nieuwe de la Mar Theater in Amsterdam het vierde Amsterdams Kleinkunst Festival plaats. Onderdeel van dit festival is een concours (op 1 april), waar een tiental jonge cabaretiers strijdt om de Wim Sonneveld-prijs. Om de kandidaten zo goed mogelijk op het concours voor te bereiden, vinden er vanaf deze maand overal in het land try-outs plaats. De festivalorganisatie hoopt de kandidaten op deze manier tot een professioneel niveau op te krikken. In sommige gevallen krijgen de kandidaten zelfs steun van een professionele regisseur. Tot begin december zijn de aankomende cabaretiers te zien in

Op de grond ligt de "Dominikanertuin" van Jan Merx, daarboven zweeft het "Hemels paradijs" van William Engelen. Samen met vier andere kunstenaars van de Jan van Eyck-academie exposeren zij hun werk in de Dominikanerkerk tot en met 28 oktober.

Audities Nederlands Studenten Kamerkoor

Op donderdag vijftien november worden in Maastricht weer de jaarlijkse audities van het Nederlands Studenten Kamerkoor (NSK) gehouden. Het NSK, onder leiding van Daniel Reuss, bestaat uit een telkens wisselende groep van ongeveer dertig studenten. Repetities vinden plaats gedurende drie weekenden (12/13 januari, 19/20 januari en 2/3 februari, Muzisch Centrum TU Delft) en één hele week (9 tot 15 februari, in een jeugherberg in Soest). Daarna volgen er acht concerten, telkens in weekends: 15/16/17/22/23/24 februari en 1/2 maart.

Naast concerten in zeven Nederlandse studentensteden, wordt er een concert in Keulen gegeven.

Op het programma van het NSK staan Nederlandse werken die in 1989 en 1990 zijn verschenen, composities van onder andere Ton de Leeuw, Robert Heppener en Ed de Boer, die speciaal voor het NSK een stuk heeft geschreven. Het koor zingt niet alleen a capella, maar wordt ook begeleid door instrumenten, waaronder twee vleugels en slagwerk.

Van de deelnemers wordt een bijdrage gevraagd van f225,- gevraagd. Alle reiskosten worden wel vergoed. Voor vragen over het NSK en voor auditieaanmeldingen bellen naar Marlene Loen: 020-444635. De Maastrichtse audities vinden plaats in de muziekschool (St. Maartenspoort 2), van 16.00 tot 19.00 uur.

Emely Nobis

Maastricht, in het Theatercafé van de Stadsschouwburg. De eerste voorstellingen zijn al geweest, maar vanaf november is er nog voldoende gelegenheid om de 'vingeroefeningen' te bekijken.

Op twee en drie november komt Stichting De Verwarring naar Maastricht, die "toneelscènes met een komische toets" brengen. Op 9 november treedt Ron Boszhard op, in een programma waarin hij tevens zijn "onbeholpen broer" en "zijn rijzige zus" speelt. Diezelfde avond zijn Edna Kalb en Fred Meijer het echtpaar Frans en Kitty Dijkstra van het artiestenburo "Anders dan alle anderen". Zij beloven "onvervalst Hollands entertainment" en

een show vol "zang, dans en schetsjes". Op 30 november speelt Jeroen Engeln een "naar warmte hunkerende patiënt" in Openbare Therapiesessie. De tweede kandidaat voor die avond is nog onbekend. Op 1 december tenslotte treden twee Theo's op. Theo Maassen met het programma Het Magische Offermes en Theo van den Oever met "liederen uit een lange troubadourtraditie".

Alle try-outs vinden plaats in het Theatercafé van de Stadsschouwburg, de toegang is gratis, de voorstelling begint telkens om 23.00 uur.

Agenda

vrijdag 26 oktober

Schgrmdxxn, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 19.30
Julius Ceasar, Maastrichtse Operette Vereniging, Stadsschouwburg, 20.00
Lebbis en Jansen, Cabaretduo, Theatercafé, 23.00

zaterdag 27 oktober

Schgrmdxxn, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 19.30
Latin American Dance, Europese Kampioenschappen, MECC, 19.30
Julius Ceasar, Maastrichtse Operette Vereniging, Stadsschouwburg, 20.00
Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Salvador Mas Conde, Staargebouw, 20.00
Nu meteen en Alles meer, Dans Compagnie Limburg, Löss Theater, 20.30
Studium Chorale, Vocaal ensemble, Zaal conservatorium, 20.30
Lebbis en Jansen, Cabaretduo, Theatercafé, 23.00

zondag 28 oktober

Schgrmdxxn, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 19.30
Julius Ceasar, Maastrichtse Operette Vereniging, Stadsschouwburg, 20.00

maandag 29 oktober

Depressie, Theaterunie, Zaal Toneelacademie, 20.30

dinsdag 30 oktober

Schgrmdxxn, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 19.30
Roger Smeets, Liederencorrecital, Redoute, 20.00

woensdag 31 oktober

Lunchconcert, pianist Roger Braun, Redoute-zaal Stadsschouwburg, 12.30
Schgrmdxxn, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 19.30
Alvast bedankt voor het komen, Cabaretduo Magnolia, Redoute, 20.00
Baby, Stichting Cervelaat/Theater De Kom, Zaal Toneelacademie, 20.30

donderdag 1 november

Schgrmdxxn, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 19.30
Streetsisters, The Mamu Players, Stadsschouwburg, 20.00
Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Jean Yves Ossonce, Staargebouw, 20.00

Exposities

Junge komm bald wieder, Frans Koolen, Peter Vermeulen en Nicolas Dings, Perroen Aktuele Kunst, Vrijthof 29 (I), Maastricht, 17 okt. t/m 11 nov., wo t/m vr 13-18, za 13-17
John Karel en Fieke Weilers, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, Maastricht, 13 okt. t/m 17 nov., di t/m za 13.30-17.30
Marie José Huismans, installaties, Ric Nillisen, sieraden objecten, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69, Maastricht, 14 okt. t/m 4 nov.
Felix Droese, William Wegman, Galerie Wanda Reijff, Rechtstraat 43, Maastricht, 15 sept. t/m 27 okt., di t/m za 11-17
Jan Montijn, etsen, akwarellen en John Croonenberg, sculpturen, Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Maastricht, 19 okt. t/m 26 nov., vr t/m zo 13-17
Didier Vermeiren, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 25 sept. t/m 10 febr., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17
Oermensen in Nederland. Belvedere: leven in de oude steentijd, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17
Hans Giesen, schilderijen, Galerie Signe, Akerstraat 82a, Heerlen, 27 sept. t/m 28 okt. Do t/m zo 14-17
Luske, schilderijen en tekeningen, Simera Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 5 okt. t/m 10 nov. Di t/m za: 13.30-18
Ben Bonke, objecten, Martin van Dijk, schilderijen, etsen, Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, 6 t/m 28 okt. Do t/m zo 13-17.30
Wout Maters, beelden, Kees Salentijn, schilderijen, De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer, 14 okt. t/m 11 nov., vr t/m zo 13-18
Elle Noiret, beeldhouwwerk en Arend Grit, collages, "de witte raaf", Tongerseplein 2A, Maastricht, 29 sept. t/m 15 dec. Ma t/m vr 9-17.
Lidwien van de Ven, In Situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 27 okt. t/m 24 nov. Wo t/m za 14-18

Film

Speelweek 26 okt. t/m 1 nov.
Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Dreams, vr 26 okt. 20.00 + 22.00 Ran, vr. 26 okt. 21.00
Filmweekend Maastricht (26/27 okt.) Info: 043-214080
Za 27 t/m do 1 nov.
Dreams, 20.00 Ran, 21.00 Harakiri 22.00
Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1
Ghost, dag. om 18.15 en 21.15. Za en zo ook om 14.30
Pretty woman, dag. 18.30 en 21.30
Dick Tracy, dag. 21.30 en za en zo ook om 14.30
Another 48 hours, dag. 18.30.
Mabi, Kleine Gracht 24A

Die Hard 2, vr t/m zo 14.30, 18.30 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00
Kracht, vr t/m zo 18.30. Di en do 21.00
Wild at heart, vr t/m zo 21.15. Ma en wo 21.00.
Presumed innocent, vr. t/m zo 14.30, 18.30 en 21.15. Ma t/m do 21.00, wo 14.30 en 21.00
Robo cop 2, vr t/m zo 14.30, 18.30 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00

Slaaf

'Zie je Anke nog wel eens?' vroeg zojuist tijdens de lunch mijn vriend en collega Huwelijk.

Mijn reactie was onvoorstelbaar. Ik dacht dat ik haar voorgoed uit mijn gedachten had gebannen. Iemand die je op dertien verschillende manieren doodwenst moet je immers zo snel mogelijk op een zijspoor rangeren, vergeten, uitwissen, deleten, haar foto's verscheuren en zo voort.

Maar nee. Mijn maag kromp samen, de zojuist genuttigde goulash-soep speelde op, okselklieren gingen full speed ahead, en ongewenste trilling kreeg greep op mijn rechterhand en mijn blik vertroebelde.

'Nee, nooit meer gezien,' antwoordde ik naar waarheid, 'maar regelmatig, gisteren nog, zie ik vrouwen die verdacht veel op haar lijken.'

'Dat klinkt naar een onverwerkt trauma,' vond Huwelijk.

Tja. Maar wat moet je ermee. Ze was dan ook de mooiste vrouw op het noordelijk halfrond; jarenlang deden we alsof we van elkaar hielden. Nachtenlang deelden we bedden, lakens, douche-cabines en tentjes. Dagenlang liepen we hand in hand door de Ardennen.

Zie ik haar nog wel eens?

Het moet een bekend verschijnsel zijn om allerlei gebeurtenissen in je dagelijks leven te toetsen aan momenten die om wat voor reden dan ook een emotionele betekenis hebben. Zo reed ik van de zomer naar Avignon. Op een gegeven moment passeer je dan het wijndorpje Nuits-St.-Georges. Daar aten Anke en ik drie jaar geleden een cashewnoten-curry. Het was er koud maar gezellig. Van ons tentje hadden we een aangenaam nest gemaakt.

Niks bijzonders, zou je zeggen. Men gaat wel vaker op vakantie. Toch roept die lokatie ook nu nog weemoedige herinneringen op. Is dat slecht?

Nee, dat lijkt me niet slecht. Maar verderop, in de buurt van de Gorges du Verdon, verworden die weemoedige herinneringen. Hier ging het mis, destijds. Bij die steen maakten we ruzie, en onder die kromme oude eik huilde ik tranen met tuilen.

Ik zie haar nog vaak, of beter, ik voel haar nog vaak. Het probleem is natuurlijk dat ik mijn leven niet moet laten leiden door herinneringen. Een tijd lang heb ik gedacht dat ik alles moest vergeten, dat al die mooie tijden die zo ruw werden afgesloten door wederzijdse botte briefjes en bedreigingen maar chirurgisch uit mijn hersenpan moesten worden gesneden. Een naïeve voorstelling van zaken.

Waarom geniet ik niet gewoon van die paadjes in het Savelsbos, van die kroeg in Amsterdam? Waarom zou ik niet nog eens gewoon bij haar ouders in de Gelderse wouden langsgaan, het waren toch grappige en lieve mensen die ik zeer waardeerde?

'Zie je Anke nog wel eens?' vraagt een vriend die net zo goed als ik weet waarom ik haar niet meer wil zien, een man die zelf van haar grillen heeft mogen meegenieten.

Ik zucht eens diep. 'Sbe's under my skin,' mompel ik, ze heeft het klaargespeeld om iedere cel van mijn lijf met haar persoon te vergifigen. Een relatie kan net zo verslavend zijn als je reinste crack. En ik vermoed dat de detoxicatie net zo lang duurt, sommige junks komen er nooit echt vanaf.

Eva

Universitair docent: 'U vraagt, wij maaien'
- Dbilla Singh -

Een walhalla voor ontwerpers

Toen koningin Juliana in 1948 een bezoek aan Maastricht bracht, werd voor haar een koninklijke stoel ontworpen door plaatselijk meubelfabrikant Artifort. Die zetel, van hout en leer, wordt bij het bedrijf elk jaar één keer van zolder gehaald, om als zitmeubel voor Sinterklaas te dienen. Juliana's dochter Beatrix heeft stoeltjes van Artifort in haar werkkamer in Paleis Noord-einde staan. Maar ook talloze gewone Nederlanders hebben zich wel eens in een zitmeubel van Artifort geveild. In de rookfauteuil bij opa, in de eigen woonkamer, in het MECC, op Schiphol, in banken, kantoren of hotels. De zachtgele bankjes in de ontvangsthal van de nieuwbouw van De Limburger, ontworpen door Hans de Wit, komen ook al van Artifort.

Het bedrijf - al vier generaties lang geleid door telgen van de familie Wagemans - bestaat honderd jaar. In de onderaardse toonzalen (in 1935 werd de voormalige mouterij van de St. Servatiusbrouwerij betrokken) is een expositie ingericht, die fragmenten uit de geschiedenis van het bedrijf laat zien. De stoel van Juliana staat er zij aan zij met die, waarop de paus tijdens zijn laatste bezoek aan Nederland heeft gezeten.

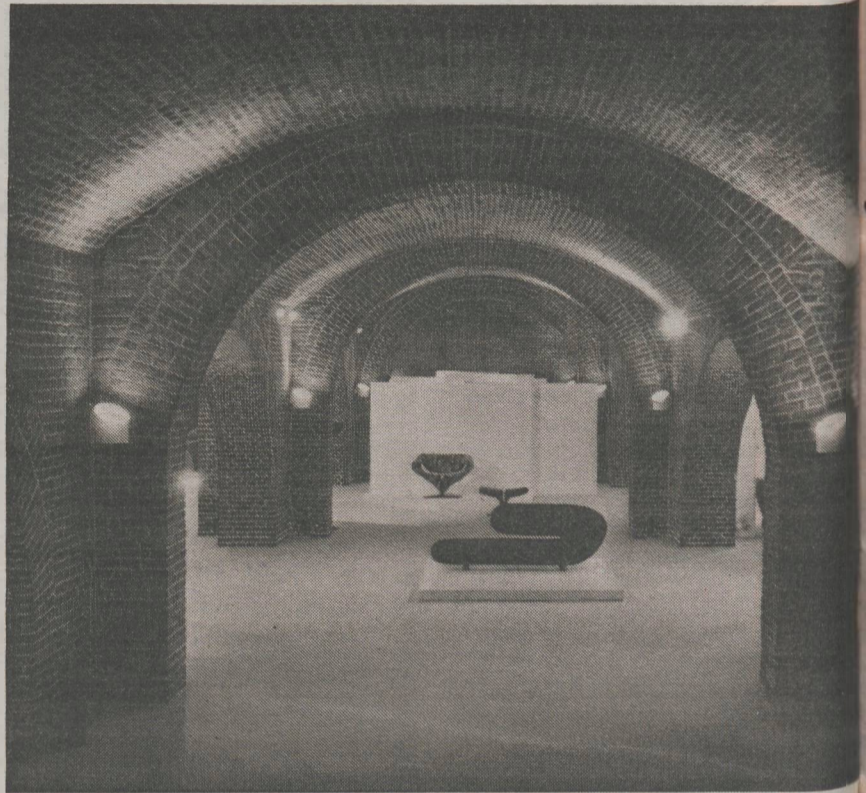
BERICHT UIT MAASTRICHT

Het begon met de bescheiden stoffeerderij van Jules Wagemans, die daarnaast markiezen en kapokmatrassen vervaardigde. Pas in de jaren twintig van deze eeuw kwam daar de productie van gestoffeerde zitmeubelen bij. Voor die stoelen, inmiddels het handelsmerk van de firma, werd in 1928 de naam Artifort bedacht. De uitgangspunten van fraaie vormgeving (ars) en degelijkheid (fortis) zorgden toen voor traditioneel vormgegeven modellen, stevige fauteuils naar Engels of Frans voorbeeld, al was de bekleding vaak verrassend modern. In die tijd werd trouwens ook al een serie ranke stoeltjes met 'moderne' metalen buizen ontworpen, voor de Statenzaal van het vroegere provinciehuis in de Bouillonstraat.

Stoelen zorgden in de jaren dertig echter niet voor de groei van het bedrijf. Begin jaren dertig had Wagemans van een Duitse firma de licentie voor Epeda gekocht, een methode om binnenvering van stoelen uit één draad te vlechten. Tot dan toe werden stoelkussens van slijtage-gevoelige springveren gemaakt. Het vervaardigen van matrassen met Epeda-binnenvering was aanvankelijk een nevenactiviteit van de onderneming, die al gauw uitgroeide tot het meest succesvolle verkoopproduct, tot in de jaren vijftig. Dat kwam misschien mede door de originele presentatie: in het hele land werden demonstratiecampagnes gehouden, waarbij een stoomwals over een matras gleed, om de onverwoestbaarheid van het materiaal aan te tonen.

De moderne geschiedenis van Artifort begint in 1952 met de Congo, geïnspireerd op een houten stoeltje dat een familielid van directeur Harry Wagemans uit de toenmalige Belgische Congo had meegenomen, en dat nu ook op de expositie valt te zien. Ontwerper Theo Ruth vertaalde het constructie-principe van dit stoeltje - waarbij zitting en leuning als twee losse delen in elkaar worden geschoven - in een van de meest succesvolle modellen uit de geschiedenis van Artifort. Er zijn er twee, met originele bekleding, op de expositie te zien. Theo Ruth was in 1936 als eerste van een lange reeks ontwerpers/architecten in dienst gekomen. Gerrit Rietveld heeft ook nog even met Artifort samengewerkt. Van hem staan op de expositie twee fauteuils en een vierzitsbank, muisgrijs bekleed. Ze werden in 1958 op de Meubelbeurs in Keulen voor het eerst tentoongesteld. De fauteuils zijn terechtgekomen in de perskamer van Unesco te Parijs. De bank is nooit in productie genomen, omdat er destijds niemand voor warm bleek te lopen. In 1956 streefde Artifort naar het keurmerk van 'Goed Wonen', een stichting die ten strijde trok tegen "wansmaak en stijloosheid" in de Nederlandse huiskamer-interieurs. Bij Goed Wonen werkte de Javaanse binnenhuisarchitect en ontwerper Kho Liang le. Hij vond de meubels uit Maastricht niet mooi genoeg voor goedkeuring, en werd prompt door Harry Wagemans aangesteld als esthetisch adviseur en vormgever bij Artifort. Van Kho (in 1975 gestorven) zijn op de expositie een viertal ontwerpen te zien, die opvallen door hun eenvoud en tijdloze strakheid. Kho heeft voor een belangrijk deel bijgedragen aan de huidige faam van Artifort. Hij veranderde de oude, geweldige bierkelders van het bedrijfsgebouw in indrukwekkende toonzalen, hij organiseerde internationale meubelshows, en hij richtte een Design Team op, waarvan de Brit Geoffrey Harcourt en de Fransman Pierre Paulin het gezicht van Artifort goeddeels hebben bepaald. Van Paulin is op de tentoonstelling bijvoorbeeld de 'ribbon-chair' te zien, met de originele bekledingsstof van de Amerikaanse textielontwerper Jack Lenor Larsen. Paulin heeft in de jaren vijftig ook de succesvolle 'sinaasappelschil' ontworpen, die onlangs opnieuw in productie werd genomen. Paulin's 'kuipfauteuil' maakt sinds 1967 deel uit van de permanente expositie van het Museum of Modern Art te New York.

Geoffrey Harcourt werd door Kho en Wagemans ontdekt tijdens een expositie over Britse vormgeving in 1961 in Düsseldorf. Zijn

afstudeerwerkstuk, een prototype van een bureaustoel, trok hun aandacht en Harcourt werd aangezocht om voor Artifort te komen werken. Zijn ontwerpen, meest luxe kantoormodellen, waren aanvankelijk geen commercieel succes. Ze pasten niet in de meubelcollectie, die vooral was afgestemd op de woonkamer. Het tijt keerde in 1965. De architect van de nieuwe luchthaven 'Jorge Chavez' in Lima (Peru), zo wil de overlevering, had in heel Europa gezocht naar zitmeubels. Toen hij in het kantoor van een Parijse luchtvaartmaatschappij op de Champs Elysée zijn terugreis wilde boeken, viel zijn jaloerse oog op een serie 'zitgroepen' van Harcourt. Hij kwam naar Maastricht, plaatste een grote order, en inmiddels hebben een 70-tal vliegvelen over heel de wereld dit voorbeeld gevolgd. Ook in tal van banken, hotels, kantoren schouwburgen, rechtbanken en musea (onder andere het Louvre) staat meubels van Artifort. Het projectmeubilair heeft Artifort internationale faam gebracht, en in die richting wordt verdere expansie gezocht. Artifort is te groot geworden voor de status van 'plaatselijke meubelfabrikant' en heeft inmiddels vestigingen in België (Brussel), Duitsland en Frankrijk. Dealers en licentiehouders zijn er over heel de wereld. Maar consumenten worden "steeds onvoorspelbaarder" en de concurrentie is "groter dan ooit tevoren", zegt Monique Wagemans, echtgenote van directeur Henri-Jean Wagemans, en belast met de publiciteit. "We waren te groot geworden voor de Benelux-markt en te klein om alléén op de Europese markt te staan". Daarom heeft Artifort in mei van dit jaar een meerderheid van de aandelen verkocht aan Steelcase Strafor, de grootste Europese fabrikant van kantoorinrichtingen (hoofdzetel Straatsburg). Monique Wagemans benadrukt dat Artifort desondanks de eigen identiteit zal behouden. Die eigenheid hangt nauw samen met de ruimte die men jonge designers biedt om hun eigenzinnige ideeën vorm te geven. Artifort als walhalla voor ontwerpers. Met eerste prototype wordt soms jarenlang geëxperimenteerd, voordat het definitieve model in productie wordt genomen. Soms vallen ontwerpen tenslotte toch af, omdat ze technisch onuitvoerbaar blijken. Sommige ontwerpers worden gevraagd, vaak bieden ze zelf hun diensten aan. Directeur Wagemans bepaalt nog steeds zelf wie wel of niet in het bedrijf thuis hoort. Hij kiest vooral voor buitenlandse ontwerpers, omdat die beter kunnen inspelen op de voorkeuren in hun vaderland. De helft van de producten wordt over de grens afgezet.

De expositie 'Gemaakt om te zitten' is tot en met 19 januari te zien in de toonzalen van Artifort, St. Annalaan 23. Samenstelling tentoonstelling: Ewald Jamin, Loes Schwenke en Sje Weijnen. Dit drietal heeft ook een boek over de honderdjarige geschiedenis van Artifort geschreven, verschenen bij Uitgeverij 010, Rotterdam, f 49,50, 120 pagina's. Uitgave van het boek werd mede mogelijk dankzij een subsidie van het ministerie van WVC.

Emely Nobis